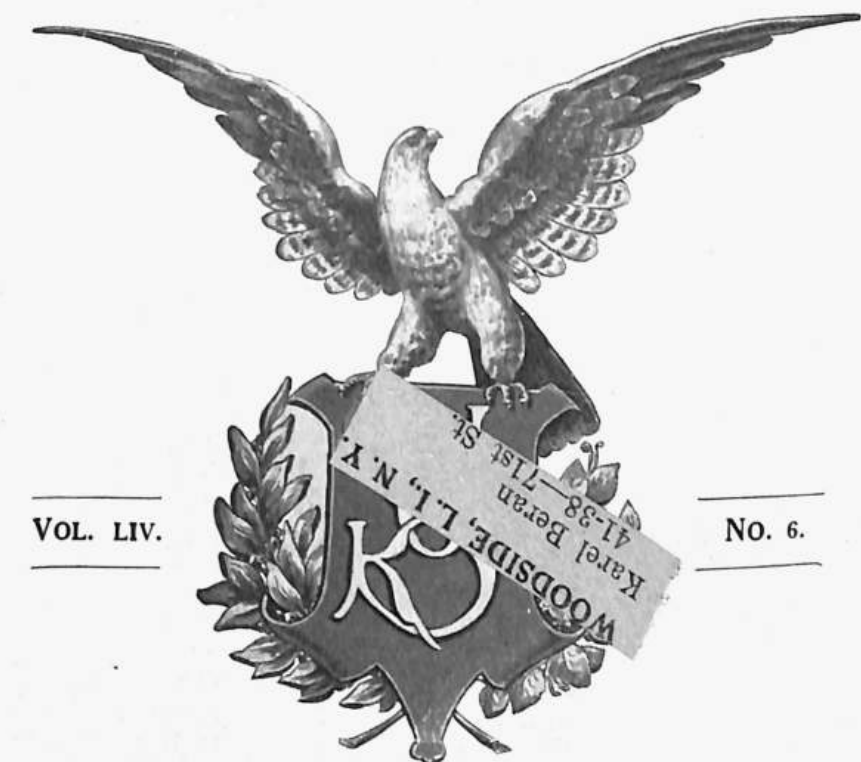

VOL. LIV.

No. 6.

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK
AMERICKÉ OBCE

OBSAH

Fr. Mathesy: Tyršův odkaz, básně
vati národní Sokol, prohlášení
Počátky Sokola v Americe. —
kolství. — F. L. Musil: Sokolská
těžké době. — Co o našich píš
F. C. Shwartz: How Did the "I
American Born? — Živá slova
organisační: Výkonný výbor A
sednictvo AOS; Svaz českosloven
Zprávy ze žup: Severovýchodní
Jižní. — O nás pro nás. — Na
činnosti. — Co dělají jiní. — Na
šlo; Naše propagace; Naše Am
Příloha: Tělocvičná

OCTOBER,

Office: 1928 S. Cuyler Ave

Entered as Second Class matter May 23, 192
under the Act of March 3, 1879

(Adresa redaktora: F. L. Musil, P. O. Box 1000, New York, N. Y.)

Sokol Americký *Redakci došlo*

Official Organ of the American Sokol Union.

Published monthly by Jarka Košar, 1928 Cuyler Avenue, Berwyn, Illinois.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pořadatel: Editor:
F. L. MUSIL, P. O. Box 645, Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Přispěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravěmu každý přesídlivší se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy s adresami oznamuje tajemník aneb účetní jednot jednoteli každý měsíc.

Úřadovna Výk. Výboru A. O. S.

Jarka Košar, jednatel,
2136 S. 61st Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5041

Úřední hodiny: Od 8:30—12 dop., od 1—4:30 odp. Návštěvy se přijímají **POUZE** od 1 do 2 hod. odpol.

"Za Tyršom". Lútková pohádka o 4 dejstvách. Napsala Ružena Pospíšilová-Blahoutová, známá loutkářská spisovatelka a členka predsedníctva vzdelávajúceho sboru nitrianskej sokolskej župy Svätoplukovy v Nitre. Vydala táto župa. Nákladom vlastným. Tlačo v Prvej Slovenskej knižtlačiarňi v Nitre. Stran 28. Cena 2.50 Kč. Obsah: I. dejstvo: lútky doma, II. telocvičňa Sokola Pražského, III. v Alpách, IV. Tyršov dom.

"Nová tělesná výchova", list pro tělesnou výchovu, tělocvik, sport, hry, skauting a pro vědecké studium těchto oborů. Dvojčíslo 3.-4., ročník V. 1932. Redaktor Dr. Frant. Smotlacha. Vychází čtvrtletně ve 4 dvojčíslech. Předplatné 36 Kč ročně. Administrace: Praha-II., Černá ul., Marathon.

"Sokol", časopis pro tělesnou a mravní výchovu. Číslo 7.-8., srpen-září, ročník 58. Řídí redakční kruh, za redakci odpovídá Antonín Benda. Vychází měsíčně, celoroční předplatné do ciziny 35 Kč. Adresa administrace: "Sokol", Praha-II., Sokolská 39, Fugnerův dům, Czechoslovakia.

Sokolská cvičenka i sokolský borec cvičí vždy ve vzorném cvičebním úboru!

Vzorné cvičební úbory

pro veřejná cvičení, závody, slety, slavnostní kroje žen přesně podle předpisu AOS. nejlépe koupíte u

SOKOL SUPPLY CO.

1405 W. 18th Street
Chicago, Ill.

TELEFON: ROOSEVELT 8672

SPRÁVNÝ STŘIH!

Snížené ceny do 1. listopadu 1932

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

Ročník LIV.

Berwyn, Ill., 15. října 1932.

Číslo 6.

FR. MATHESY:

Tyršův odkaz.

BYL smutný čas... Mlh těžké chmury
na rodný kraj se věšely,
mrak protivenství, zášti "s hůry"
kdy na vše padal, zpanštělý
kdy ozev Vidně k našim steskům
tak lhostejný, tak střízlivý,
nám viru v sebe bral, a k bleskům
na lepší časy jizlivý
měl úsměv jen a pohrdání.

V těch dobách zlých a beznadějných,
ve shonu dní vždy všedních, stejných
Tys hvězdu našel v nebes bání,
jež vedla by nás v lepší kraj:
sokolskou myšlenkou jsi vznítit
zas jarost, sílu každý cítil
v ní novou vzpruhu, krásy taj.

Dech jara vanul z ní a v jasu
nesmírném vše se k žití vrací
co chřadlo, na tisíce hlasů
po nové, rušné volá práci.
Sta rukou vzhůru štít Tvůj zvedá
za lepší národa se bit;
hrud' vypjata, tvář vzdorem bleďá,
třesk hromů z dálky slyšíš znít...
Sen luzný jal Tvou drahou hlavu,
když na štít psal's: ni zisk, ni slávu.
Že po noci zas vzejde den,
po dobách zlých že Čechů plémě
do zaslíbené vejde země
již tehdy byl jsi přesvědčen...

Kolesa Času vpřed se valí
do dálek šedých, mlhavých,

co zítřek skrývá v tmě se halí —
až náhle příboj hrůz se zdvih.
Zem otřásá se hromů blesky,
v kouř krve zní šrapnelů třesky,
poslední že je, miníš, soud.
Šílení, křik, bolesti stony,
potokem teče krve proud.
Na prahu smrti miliony,
pro něž se srdce matek chví...

V tom dýmu však znova se budí
co dřímalo v praotců hrudi,
již dávno věčný sen svůj sní.
Co zdálo se být pohřbeno,
na věky věkův ztraceno,
v nesmírné záři z hrobů vstává,
co jařma Moc již dokonává.

A Zázrak veliký se stal,
v nějž nikdo více nedoufal:
poroby zlé se pouta lámou.
Vzduch rozjásal se písní známou:
"Kde domov můj!" Ach, jaký ples...

I Tvůj sen krásný, luzný ožil,
na pláň strahovské se snes,
kdy do sokolských vlil se do žil
kult Helady, již tak jsi ctil.
Tam v jásotu a barev světél
tak blaha pln tu duch Tvůj letěl
za slavných, radostných vždy chvil...

Co zbývá ještě připojit?
Co Čech, to Sokol kéž Tvé heslo
po vlastech širých by se neslo: —
a silný, zdrav by byl Tvůj lid.

Jak se má chovati národní Sokol.

Zásadní usnesení AOS. po návrhu župy Západní, závazné pro všechny sdružené jednoty.

PŘEDSEDNICTVO Západní župy AOS. bylo dotazováno, jaké vztahy a styky mohou tělocvičné jednoty sokolské, sdružené v Americké Obci Sokolské, pěstovati s tělocvičnými spolky českými v AOS. nesdruženými.

K těmto dotazům zaujmulo předsednictvo Západní župy AOS. následující *zásadní stanovisko*, které bylo předloženo výkonnému bývoru AOS. k schválení, jehož se mu dostalo ve schůzi 29. srpna 1932. Toto stanovisko jest:

1. Nutno žiti snášelivě. Členové našich sokolských jednot, sdružených v AOS., žijí občansky spolu a vedle členů jednot, jež sice také používají pojmenování Sokol, avšak nejdou ve stopách Tyršova sokolství, ježto jsou organizacemi stranickými, neboť Tyrš chtěl, aby Sokol sdružoval všechny lidi dobré vůle, povznesené nad politické i náboženské třídění. Je však třeba, abychom s těmito krajany vycházeli v dobré vůli, neboť zejména na venkově nelze se vyhnouti stykům společenským i jiným. Bylo by tedy pošetilé a věci naši by nijak neprospělo, kdyby naši členové v horlivé loyálnosti k našemu národnímu Sokolu jiné organizace snižovali nebo se jim snad docela posmívali. Nechme je působiti mezi jejich lidmi a sami pracujme mezi lidmi a s lidmi pokrokovými, kteří chtějí s námi působiti v našem národním Sokole v zájmu československé národnosti a Tyršových ideálů pro dobro své vlastní a pro tělesnou i mravní výchovu naší mládeže.

2. Ani vstup do tělocvičny nelze zakazovati. Jsou-li balkony, galerie nebo jinak umístěná sedadla v našich tělocvičnách přístupná divákům, bylo by neaktvní a nespolečenské, kdybychom činili rozdíl mezi těmito diváky při cvičení a vylučovali a ze síně vyháněli lidi určitého náboženského přesvědčení nebo k vůli tomu, že jsou členy církevní tělocvičné organizace; a to i tehdy, kdyby bylo pravda, že tací lidé přicházejí předností našeho cvičení jenom odkoukati, aby je mohli ve své organizaci uplatniti. Bez ohledu na to, že my si vydržíme své cvičitele a obětujeme peníze na jejich výcvik, což pak cizí lidé okoukají a bezplatně použijí, — nelze takoveto diváky ze síně vyháněti, pakli připouštíme jiné lidi podívat se na naše cvičení; neboť stejným způsobem můžeme zase i my odpozorovati různá cvičení u amerických organizací nebo Američané mohou je odpozorovati u nás na našich cvičeních aniž bychom jim to mohli zakázati. Konečně členové církevních tělocvičných organizací mají možnost a svobodu koupiti si tytéž tělocvičné pomůcky, které my kupujeme, a podle nich cvičiti — a to jim také nikdo nemůže zakázati.

3. Pozor na veřejné vystupování. Jestliže veřejná organizace jako jest město, obec, okres, Americká Legie a pod. pořádá společnou *veřejnou* oslavu, k níž pozve na cvičení čety našeho Sokola a současně pozve na příklad i katolickou tělocvičnou organizaci, jest zcela přípustné, aby náš Sokol podal ukázky svého tělocviku, cvičení prostrná atd.; není však naprosto přípustné, aby členové našeho Sokola cvičili při tom společně s členstvem církevní organizace. Uspořádá-li všeamerická tělocvičná organizace tělocvičné závody, nebo jde-li o vystoupení všeslovanské, jest v pořádku zúčastní-li se jich členstvo našeho Sokola po boku všech jiných bezvýjimečně; není však přípustné, aby členové našeho národního Sokola závodili pouze s členy tak zvaného katolického Sokola. Pořádá-li náš Sokol nějaké veřejné cvičení, jest naprosto nepřípustné, aby zval anebo žádal katolického Sokola o příspěví a o ukázková čísla; náš Sokol musí celé své vystoupení provésti sám anebo s pomocí členů jiných našich sokolských jednot v AOS. sdružených. Rovněž je nepřípustné, aby členové a čety našeho Sokola účastnili se ukázkovými cvičeními na veřejných vystoupeních katolického Sokola, tělocvičných jednot třídních anebo jednot "divokých", totiž mimo organizaci AOS. se nalézajících.

Toto vysvětlení posílá se všem sokolským jednotám, sdruženým v Západní župě AOS., poněvadž se staly případy, že naše jednoty vystoupily způsobem nepřipustným anebo že jsou na rozpacích, jak se mají v některém případě zachovati. Na veškerá pozvání v tom směru lze odpověděti prostě poděkováním za pozvání a omluvou, že pravidla Americké Obce Sokolské dovolují zúčastniti se jedině závodů a cvičení všeamerických (anebo všeslovanských) organizací tělocvičných a nikoliv jednotlivých organizací třídních.

Žádáme všechny naše jednoty, aby se těchto pravidel přesně držely, neboť porušení jich některou jednotou způsobí v jiných jednotách rozpaky, poukazování na to a výčitky z kruhů nám nepřátelských.

ZA VÝKONNÝ VÝBOR AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ,

Cicero, Ill., 29. srpna 1932:

JOSEF ČERMÁK,
starosta.

JARKA JELÍNEK,
náčelník.

JARKA KOŠAŘ,
jednatel.

ZA PŘEDSEDNICTVO ZÁPADNÍ ŽUPY AOS.,

Omaha, Neb., 29. srpna 1932:

ŠIMON ROKŮSEK,
starosta.

STANISLAV ŠERPÁN,
vzdělavatel.

MARIE LAŠTOVICOVÁ,
náčelnice.

F. L. MUSIL:

Počátky Sokola v Americe.

(Od roku 1865 do roku 1878.)

NEUPLYNULA ani celá tři léta od založení první české tělocvičné jednoty v Praze (16. února 1862), jež teprve 13. listopadu 1864 na návrh prof. Tonnera přijmula jméno "Sokol", a již došlo k založení první sokolské jednoty v Americe. Byl to český "Spolek Sokol" v St. Louis, Mo., předchůdce nynější Tělocvičné Jednoty Sokol Slovanská Lípa tamže, která dosud žije a má se čile k světu. Ovšem st.-louisští měli různé potíže, nežli se poměry ustálily. Byli nuceni začínati několikanásobně, neboť ani staré přísloví "do třetice všeho dobrého" se u nich neosvědčilo; ale také je nijak neodstrašilo: Zkusili to do pětkrát — a nechybili!

Dějiny Sokola v St. Louisu jsou pestré a zajímavé. A ježto tato jednotka byla první, mateřskou či spíše pionýrskou, zaslouží si, abychom o ní pojednali obšírněji. Proto bude jí věnován samostatný článek "První sokolská jednotka v Americe", na který zde odkazují.

Další sokolské jednoty.

Ze staré vlasti a pak ze St. Louisu dostaly se záhy zprávy o sokolském životě i do Chicaga, Illinois. A tak 19. srpna 1866 byl v Chicagu v síni Slovanské Lípy na Clinton a Van Buren ulicích založen

sokolský sbor podle vzoru českého pod názvem Tělocvičná Jednota Sokol. Byla to 2. jednotka sokolská v Americe. Přihlásilo se 59 členů. Prvním starostou byl Frant. Novák. V r. 1868 připojila se však tato jednotka k tehdy stávajícímu spolku Slovanská Lípa, čímž se stala jaksi tělocvičným odborem téhož. Nespokojení členové se však odtrhli a 13. března 1871 založili nový zdravý a čilý sbor sokolský, jenž po celých 20 let pracoval na národní roli v Americe. Tento mladý sbor r. 1872 převzal síň Slovanské Lípy, dluhy přetíženu; následkem špatného umístění síně prodal však majetek za \$20,000 a spojil se s Česko-Americkým Sokolem, založeným r. 1868. Před spojením v r. 1892 měla T. J. Sokol asi 180 členů.

Třetí jednotou v Americe byla T. J. Sokol v New Yorku, N. Y., založená 13. října 1867. Byl to vlastně přejmenovaný spolek Slovanská Lípa, což se stalo na návrh Josefa Pastora, českoamerického redaktora, který později vlastnil přeplavnickou agenturu v Hamburku a tam v letech 1887—1889 vydával "České osady v Americe".

Roku 1867 byl založen tělocvičný sbor sokolský jako odbor dramatického spolku "Perun" v Cleveland, Ohio; z odboru

27. srpna 1870 vznikl Sokol Perun, který později změnil jméno na Sokol Cleve-landský, leč po 18letém trvání zanikl 24. dubna 1888, když Sokol Čech získal tělocvičnu Peruna (Sokol Čech založen 2. listopadu 1879).

Druhou jednotou v *Chicagu* a čtvrtou v *Soustátí* byl Sokol Česko-Americký, založený 5. dubna 1868. Většina zakladatelů byli bývalí členové staré T. J. Sokol, která se téhož roku stala odborem spolku Slovanská Lípa. Již následujícího roku jala se nová jednota stavěti vlastní stánek nákladem \$7,000; v r. 1882 budova již nevyhovovala a proto bylo povoleno dalších \$8,500 na zdvižení stavby a znovuzřízení, čímž povstalo patrové stavení.

Téhož roku, 14. června 1868, založena T. J. Sokol v *Milwaukee, Wis.* Ta zanikla 12. února 1879 spojením s řádem Wisconsin ČSPS. Ježto spojení nevyhovovalo, několik Sokolů 1. června 1879 založilo novou jednotu "Věrní Bratři Sokol", která později stala se členem Nár. Jed. Sokolské. Roku 1891 přistoupily Pěvecký sbor Hlahol a Besední sbor Kollár k Sokolu jako jeho odbory a jméno tohoto bylo změněno na Těl. Jed. Sokol, pod kterým žije dosud. Koncem r. 1891 stávající Těl. Jed. Paní a Dívek stala se též odborem Sokola. Jednota r. 1928 oslavila 60 let svého trvání.

13. dubna 1869 založena T. J. Sokol "Svornost" v *Morrisania, N. Y.*, s 15 členy, která žila několik desítek let; zanikla asi před 20 lety.

Po *St. Louisu, Chicagu, New Yorku, Clevelandu, Milwaukee* a *Morrisanii* přihlásilo se město *Baltimore, Maryland*, kde 6. července 1872 byla založena T. J. Sokol "Blesk" se 16 členy. Tato jednota existuje dosud a má se čile k životu. Vedle této mužské jednoty existuje tam samostatná Jednota Baltimorských Sokolic, založená roku 1890.

Roku 1873, 8. června, založen tělocvičný odbor při čtenářském spolku v *Cedar Rapids, Iowa*. Odbor existoval do 3. července 1881, kdy z něho povstala samostatná jednota Sokol "Tyrš" a 13. března 1888 spojením s druhou jednotou povstala "Jednota Tyrš Cedar Rapids Sokol". O původním odboru Sokol napsal Karel Mojžiš v Památníku Newyorského Sokola 1892: — "Byl to první

sokolský spolek na dalekém americkém západě a naši mladí, obětaví junáci prvními hlasateli nauky Tyršovy a Fuegnery na dalekých planinách západu."

Roku 1875, 6. listopadu, založena T. J. Sokol v *Detroit, Mich.*, s 13 členy. Stalo se tak po dvou předešlých nezdařených nábězích, z nichž o druhý pokoušeli se Sokolové z *New Yorku* v červenci 1875. Skvostný prapor český daroval jednotě spolek "Budivoj", jenž se později s jednotou spojil a tato pak nesla jméno "T. J. Sokol Budivoj". Později, když byla zavedena nemocenská podpora \$4 týdně, změněno jméno na "Tělocvičná a podporující jednota Sokol Budivoj." Později byly v *Detroitu* založeny ještě jiné jednoty sokolské, nyní však existují tam pouze Sokol *Detroit* a Sokolice *Detroit*.

Roku 1875 byla též založena T. J. Sokol v *Kewaunee, Wis.* (bližší údaje scházejí.)

Roku 1876, 2. dubna, založen "Cedar Rapids Sokol" v *Cedar Rapids, Iowa*, s 11 členy. Prvním starostou byl Josef Žbánek, prvním cvičitelem K. Polanský. Tato jednota spojila se 13. března 1888 s Těl. Jed. Tyrš.

Roku 1877, 3. září, založen Tělocvičný Spolek Sokol v *Omaha, Nebraska*. Ten 20. srpna 1884 spojil se s Těl. Jed. Sokol Čech, jež existovala již čtvrtý rok. Sloučené jednoty přijmuly jméno T. J. Sokol Tomáš Černý, kteréž jednota nesla až do r. 1888, kdy bylo opět přijmuto jméno T. J. Sokol Omaha. V roce 1880 byl zorganizován dramatický kroužek a v zimě 1889 jednota spojila se s pěvecko-divadelním sborem "Tyl" v *Omaze*.

Roku 1878 založen tělocvičný odbor při Slovanské Lípě v *Manitowoc, Wisconsin*, kde pak 24. srpna 1884 vznikl "Slovanská Lípa Sokol". Místo něho 24. srpna 1891 vznikl zde Česko-Americký Sokol, který žije dosud.

Počátky organizované práce.

Všechny výše uvedené jednoty sokolské vznikly jaksi spontánně, bez jakékoliv agitace nebo jakéhokoliv úsilí z nějakého ústředí, neboť až do té doby nic podobného v Americe nebylo. S počátku byly sokolské jednoty v českých osadách zakládány pod vlivem jinonárodních tělocvičných spolků, které v tehdejší době těšily se již značnému úspěchu a mezi jejichž členy bylo také dosti krajanů. A když už pak několik sokolských jednot

po Americe bylo a když pak i časopisy ze staré vlasti přinášely nadšené zprávy o sokolském ruchu v Čechách a na Moravě, ve Vídni a jinde, zejména od r. 1871 Tyršův časopis "Sokol", šlo to již rychleji a lehčeji.

Vlastní organisovaná práce sokolská ve Spoj. Státech začíná však teprve rokem 1879. Od tohoto roku začala ji řídit *Národní Jednota Sokolská*, založená 15. srpna 1878 na I. sjezdu 10 sokolských

jednot ve Spoj. Státech, jejichž delegáti sjeli se do Chicaga. Tato ústřední organisace začala v lednu 1879 vydávati též časopis a proto tímto sjezdem a rokem 1879 začíná u amerického sokolstva nové období, o němž pojednáme v následující stati.

Literatura. — Památník Sokola New York, 1892. — Památník Sokola v Milwaukee, Wis., 1928. — Památník Národní Jednoty Sokolské, 1904. — Památník Sokola Čech-Havlíček v Cleveland, O., 1929. — Sokol Americký, různé ročníky. — Vlastní záznamy a korespondence.

JARKA KOŠAŘ:

Idea sokolství.

KAŽDÝ jedinec, který vstupuje do řad našeho bratrstva sokolského, chce-li slouti skutečně pravým Sokolem, musí míti naprostou znalost toho, co idea sokolská znamená a kam směřují veškeré snahy její. Bez této znalosti nelze očekávati, že by mohl svědomitě plniti povinnosti a úkoly, jež na bedra každého člena myšlenka sokolská ukládá, co od něho žádá nejen v tom našem kruhu bratrském, ale i rovněž v celém životě soukromém, tak aby mohl působiti i na své okolí a jako člen rodiny mohl vychovávatí budoucí pokolení v duchu sokolském.

Naši nesmrtelní tvůrci sokolství, Dr. Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner, při založení Sokola pražského r. 1862 měli na zřeteli daleko vyšší cíle, nežli pouze snad účel tělocvičného spolku. A cíl ten směřoval k povznesení tělesných a mravních sil všeho lidu československého, odchovati národ k nejvyšší možné dokonalosti tělesné a mravní, k pravé volnosti a svobodě, tak aby obrozený v příštích pokoleních byl uschopněn k dosažení svého práva a mohl zaujmouti čestné místo v řadách vzdělaných národů.

Svobodu a důstojný život národa pojalo Sokolstvo jako vůdčí myšlenku pro veškeré konání svoje.

Geniální duch Tyršův čerpal svůj názor na obrození ujařmeného národa českého z dějin slavné jeho minulosti, jakož i z dějin starých Římanů a Řeků, kterýchžto kultura antická zaujala cele jeho nadšenou duši: on viděl v antických postavách ztělesněnou dokonalost ideálního člověka, kypícího zdravím, silou a krásou těla i ušlechtilého ducha.

Tyrš studuje dějiny, poznává, že ni jeden národ, co jich na světě bylo, nezhybnul ve své jarosti a síle, že každý klesl sešlý, netečný a mravně zvrhlý. A tu volá k druhům svým:

"Čím zachoval se národ náš, když ostatní svět slovanský na západě od věků do věků jen pohrom utrpěl? Čím stalo se, že on ani přesilou záplavy nezhybnul, k níž celý svět téměř proti němu druhdy úsilně se spojil, aniž by šiky táboreské povalil, aniž moc a schopnost jeho udolal?"

"Statečnost a síla ho spasila, činnost a vytrvalost, mravnost a kázeň, láska k vlasti, k volnosti a svobodě!"

Dokud těmito vlastnostmi národ náš se honosil, byl jako paprsek sluneční nezranitelným, jakmile však tyto vlastnosti vymizely, nastal rozklad a netušený pád.

Tak jako u národa římského a řeckého, kdys na vrcholi slávy a moci se sluniciho, nastavši rozmařilost a znemravnělost z pýchy přivedila úplný rozklad, tak rovněž u národa našeho po slavné minulosti doby Karlovy, Husovy a Jiřího Poděbradského nesvornost a panská pýcha byly příčinou záhuby naší. Padli jsme na Bílé Hoře. Tam na pláních bělohorských naposledy zapadlo slunce české slávy a v potupný prach zdeptána naše práva, naše svoboda.

Podě jhem rakouským upěl národ náš po 200 let a zdálo se, že navždy bude vymazán ze seznamu národů živých.

Avšak nezkažené jádro boдрého lidu venkovského, kde uchovány mravy a řeč česká, dalo nám z chudobných chatrčí řadu vynikajících mužů, jimž podařilo se na rozhraní 18. a 19. století oživit národ Husův!

Byli to z předních buditelů: Dobrovský, Jungmann, Palacký, Šafařík a Kolár, kteří pozvedli zas náš jazyk český, obohatili naši literaturu a vznítily v lidu českém lásku k jeho řeči a k jeho slavné minulosti. Havlíček pak smělou rukou pozvedl pochoděň osvěty do té tmy zpátečnictví a burcoval v lidu českém vědomí jeho práva, nabádaje ho k vědomé práci a zavrhuje plané vlastenčení. Neboť: "Umírali-li dříve mužové pro čest a slávu jména českého," dle jeho slov, "my z těchže příčin chceme rozumně žít a pracovat. Buditi v lidu československém lásku k životu pracovitému, to budiž snahou naší, abychom pak byli schopni života, starejme se o tělesnou a duševní dokonalost každého jednotlivce!"

Tyto zásady Havlíčkovy vtělili naši zakladatelé do sokolství, neboť dokonalost tělesná jest základem zdraví člověka a na zdraví jeho závisí i život duševní a mravní.

Proto Tyrš a Fuegner přičinili se o to, aby založením sdružení jinochů a mužů, které by na tělesnou výchovu lidu československého zřetel svůj obrátilo a tak dalo mu základ nutný pro život člověka: zdraví a sílu tělesnou, aby zajištěna byla národu československému budoucnost, neboť jen chorému náleží minulost, ale pouze zdravému a silnému přítomnost a budoucnost.

Ve vznešených těchto zásadách spočívá důvod a opodstatnění Sokolstva, v lásce pak k národu, v lásce k příštím generacím jeho obsažen jest podnět veškeré snahy sokolské. Sokolstvu vytyčena meta: dovést národ svůj až v ta místa, kde by mohutností svou a vyspělostí tělesnou, duševní a mravní svobodným rozhodnutím vymohl si práva svá mezi kulturními národy.

Proto Sokolstvo svým podkladem mravním jest povýšeno nad všechny jiné tělocvičné organizace jiných národů, čehož dokladem nám dějiny minulého století.

Tak na příklad po porážce Němců u Jeny 14. října 1806 z touhy po odvetě, po pomstě uražené cti národa zakládány turnéřské spolky. Jak se organizace turnérů osvědčila pro brannost německého národa, toho důkazem porážka Francouzů 1. září 1870 u Sedanu, kdy Němci odvetu svoji provedli. A tu opět Francie k záchraně své a k odvetě za porážku

a hanebné ponížení kapitulací nečestnou jala se zakládati spolky gymnastů. Obě tyto organizace — německá i francouzská — podnět svůj vzaly z touhy po pomstě.

Naproti tomu organizace sokolská povstala proto, aby ponížený a utlačený národ uschopněn byl k dosažení svého práva, aby spravedlivě odčiněno bylo to, co byl vytrpěl, aby dostalo se mu toho, co mu náleží dějinami a lidstvem jeho.

Tudíž ideje práva a spravedlnosti byly hlavním podnětem k zřízení organizace sokolské! (Viz J. Křen: Ideje Slov. Sokolstva.)

Sokolstvo, pečujíc o zdraví a sílu tělesnou českého národa, buduje tím duchu jeho a mravu důstojný, trvalý a zdravý byt, upevňujíc pak tělesnou zdravost a sílu národa, vzbuzuje v něm a upevňuje dokonalost duševní a mravní, poněvadž jedině tam, kde stojí zdraví a síla tělesná svorně se zdravím a silou ducha a mravu, jeví se nám nevšední obraz krásy a harmonie lepší, která překonává dokonalostí svou každý útok vnější. Soustředěné mravní ideje a formy krásna ve vši své síle a leposti dávají nám ideál českého člověka — Sokola, k němuž pilí veškeré snažení naše. Sokolstvo pracuje k tomu, aby každý člen přibližoval se ideálu tomu, aby zároveň i veškerá mládež naše byla vychovávána v zásadách a snahách, jež zdobí tohoto českého člověka představy naší, který kypící silou a zdravím těla, ducha a mravní podstaty své neúporně pracuje všude ku prospěchu a užitku příštích generací, jež v dobách budoucích budou řídit osudy drahé vlasti naší!

Dle toho, co tu uvedeno, jest idea sokolská souhrnem několika myšlenek, navzájem se doplňujících. Vypustíme-li některou z nich, pozbývá sokolská myšlenka oně ideální dokonalosti a není již pravou myšlenkou sokolskou, jak nám ji byli naši nesmrtelní tvůrci vytýčili.

Idea sokolská jest výchovou, a to: 1. tělesnou; 2. mravní; 3. národní a 4. demokratickou.

Tělesnou výchovou nabýváme největší statky života, to jest zdraví, sílu a krásu, mravní pak výchova bezprostředně vyplývá z tělesné dle hesla velikého učitele národů J. A. Komenského: "Ve zdravém těle zdravý duch!" Nejmocnějším prostředkem mravně výchovným jest to

v první řadě kázeň sokolská, ona podivuhodná kázeň, která jediné přinesla Sokolstvu tolik již velkolepých úspěchů a která ve smyslu právě myšlenky Tyršovy znamená tu jediné pravou svobodu již proto, že jsme si ji sami dobrovolně uložili a že do poslední písmeny chceme ji dodržeti.

Národní výchovou rozumíme sílu národního citění, jímž Tyrš zbudoval sokolskou organizaci právě: "Láska k vlasti jest půda posvátná, na které vykvétla cvičení starého věku." Všechny snahy Sokolstva směřují pro blaho vlasti a národa, a proto spojuje myšlenku síly s myšlenkou svobody národa.

Demokratickou výchovou obrací se sokolství ke všem vrstvám a stavům národa, nikoho nevyklučuje ze svých řad, každý jest vítán, kdo chce spolupůsobiti pro dobro národa. Zde uplatňují se hesla "Rovnost, volnost, bratrství" v plném toho smyslu, neboť dle Fiebigera Sokol jest spolkem bratří sobě rovných,

ni žádnými náhledy náboženskými, ni politickými nerozdvojených. Bohatý budiž bratrem toho, jemuž osudem méně přisouzeno, a kdo duševními silami pracuje ke zdatu vlasti, budiž upřímným bratrem toho, jehož ruce zdobí mozoly práce poctivé.

Idea sokolská překonavši těžké počátky prvních let, soustavnou svou výchovou zakotvila pevně v celém národu a kamkoliv zavítala do ciziny, slavila skvělé triumfy, získávajíc slávu jménu českému. Přes půl století pronikavá práce výchovná zocelila celý národ ve světovém zápase k obdivuhodnému odboji proti našim odvěkým utlačovatelům a dovedla národ československý k jeho metě nejvyšší — ke svobodě.

Tot' její triumf dnes nejceněnější! Ve svobodném národě bude Sokolstvo nyní pevnou, spolehlivou a věrnou jeho stráží! Nazdar!

Prameny. — Dr. Miroslav Tyrš: "Náš úkol, směr a cíl." — J. Křen: "Ideje Slovanského Sokolstva." Upraveno z těchto pramenů.

F. L. MUSIL:

Sokolská svépomoc v dnešní těžké době.

(Jak získati příjem jednotám, ulehčiti břemeno příspěvkové a pomoci nezaměstnaným členům.)

V ZÁPISU o schůzi výkonného výboru AOS. 26. září 1932, otištěném v tomto čísle, nalezne čtenář zmínku o žádosti župy Střední v Chicagu, aby AOS. zasáhla do palčivé otázky placení či vlastně neplacení příspěvků jednotám se strany nezaměstnaných členů. Kdyby tyto jednoty měly jednati podle stanov, musily by dluhující členy vyloučiti, leč z těch mnozí velice neradi by ztratili své členství, neboť se mají oprávněnou naději, že později snad podaří se jim dlužné příspěvky zaplatiti. Podobná situace je však také v ostatních župách, neboť dnešní krise postihla celé Spoj. Státy, ba celý civilisovaný svět.

Výkonný výbor AOS. nemůže ovšem učiniti ničeho jiného, nežli jednotám posečkat až budou moci tyto dluhující příspěvky od svých členů dostati a AOS. je zaplatiti. Odpouštět příspěvky nemůže, to patří jediné pravomoci sjezdu.

Pokud jde o příspěvky pro AOS. činí tyto pouze 50 centů za bratry a 25 centů za sestry čtvrtletně. Za tyto peníze je vydržována celá administrace AOS. vět-

ně technické i vzdělávací práce, je za ně vydáván Sokol Americký, strádán fond sjezdový atd. Aby však AOS. mohla všem povinnostem dostáti, musí ovšem mít peníze. Podle stavu z 26. září t. r. dluhují jednoty na příspěvcích AOS. za své členy obnos \$9,360.00; je to mnoho a kdyby AOS. nebyla měla zisk z výprav na letošní všesokolský slet v Praze, již dávno nebyla by mohla svým povinnostem činiti zadosť.

Proto v těch jednotách, které jsou finančně dobře postaveny, mohli by jíti tak daleko a dlužné příspěvky AOS. za všechny své členy zaplatiti z pokladny; co by tyto jednoty zaplatily AOS., dostaly by pak později zpět od členů, až tito budou moci své dluhy a dlouhky vyrovnati.

Zároveň ovšem mohou jednoty učiniti i různá jiná opatření na ulehčení nezaměstnaným členům. Jestliže jednota jest majetná, může ve zvláště naléhavých případech zasloužilým členům příspěvky pro svou vlastní pokladnu docela odpustiti. To jest úplně v její pravomoci, neboť pro svou pokladnu může od členů

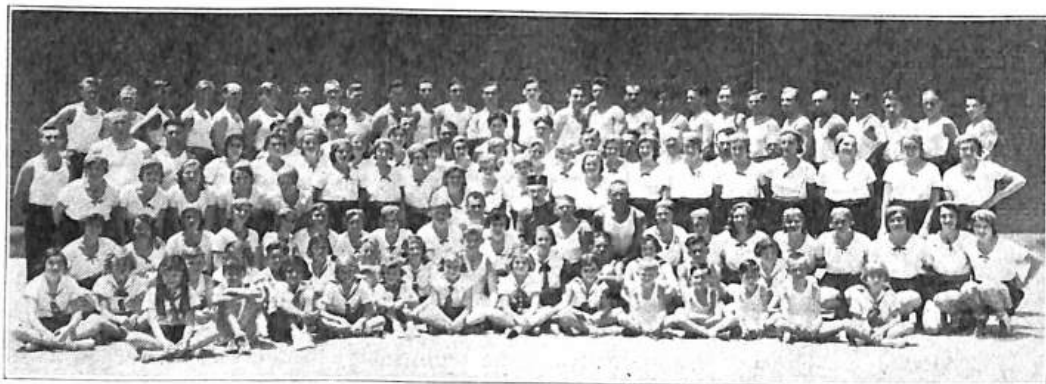
vybírat po dolaru nebo po desítku ročně, nebo také nevybírat ničeho.

Ustanovení ohledně placení příspěvků AOS. je ve stanovách jasné. Neplátcí jednoty má být podle článku 10. litera d) suspendována, jestliže do 30 dní po upomenutí nepošle čtvrtletní výkaz s příspěvků; suspendovaná jednoty má podle litery e) téhož článku právo do půl roku se vyrovnati, avšak neučiní-li tak, má být vyloučena. Doposud však vzhledem k dnešní těžké době výkonný výbor tohoto práva v žádném případě nepoužil, proto je dluh na příspěvcích tak veliký.

Kromě toho upozorňujeme ještě, že příštího roku bude IV. řádný valný sjezd AOS. Právo na sjezdu zasedati a v něm pravoplatně rozhodovati mají však jenom

když jednoty nemohou zaplatiti ani pravidelné příspěvky?

Záleží tedy nyní na vedení našich jednot, aby bratři činovníci jednali obezřetně, asi takto: — 1. V první řadě je třeba pro dobro celé naší sokolské rodiny, aby jednoty hleděly zaplatiti aspoň část dlužných příspěvků; 2. dále je třeba, aby poshověly svým členům, kteří následkem nezaměstnanosti a jiných těžkostí z krise vzniklých platiti nemohou, ale jsou ochotni vyrovnati se později; 3. pak jest nutno hledati cest, jak pomoci pokladně jednoty k nějakému příjmu; 4. a konečně bylo by také záhodno, aby se jednoty poohlédla, zdali by se nedala ulehčiti těžká situace nezaměstnaných členů nějakým praktickým způsobem.

Českoslovenští a jugoslávští cvičenci o II. sletu Sokolstva na Pacifiku 7. srpna 1932 v Los Angeles, Calif.

delegáti jednot, které své příspěvky správně zaplatily.

Dále roku 1933 bude také II. slet čl. sokolstva v Americe, to jest naši AOS. a Slovenské Tělocvičné Jednoty Sokol. Jak však možno vykonati všechny přípravné práce pro tento slet, zejména nácvikové práce pomocí kočujících cvičitelů, když nebude v pokladně AOS. peněz na toto vydání?

Vzhledem k uvedenému jest na těch jednotách, které finančně jsou zajištěny, aby hleděly příspěvky AOS. vyrovnati podle možnosti co nejdříve. V pokladně AOS. není již mnoho a kdyby "vyschla" docela, musila by všechna práce být zastavena. Výkonný výbor má sice podle článku 16. litera k) právo: "rozepisovati mimořádné příspěvky, jakmile hotovost AOS. klesne na \$1,000.00" — avšak jak možno ukládati mimořádná břemena,

Aby jednoty měla nějaký příjem, mohla zaplatiti AOS. a poshověti členům, je třeba nějakých podniků, z nichž byv zisk. Uspořádejte divadlo, nějakou besedu, zábavu z nouze, bazar a pod. Zejména na bazar můžete sehnati různé předměty od členů a příznivců zdarma, neboť nějakou věc může ještě ten aneb onen lehce postrádati a spíše darovati i když nemá hotových peněz. Také na divadla a zábavy dostaví se ještě vždy dosti lidí, kteří na vstupné mají, takže sníží-li se vydání na nejmenší míru, zůstane přece jenom nějaký zisk. Jenom je třeba jednati. Nyní začala podzimní sezona pro divadla a zábavy, zimní pak jest už za dveřmi; nepropaste této příležitosti!

Konečně také lépe situovaná jednoty může uspořádati nějaký výdělečný podnik v sídle slabší jednoty a čistý zisk

těto věnovati. Dělal se tak dříve, dávno před světovou válkou i tady v Americe, proč by se to tedy nemohlo zkusit znovu? Možná, že případná oplátka později přijde také vhod!

V několika minulých číslech, zejména však v červencovém čísle S. A. byla rubrika "Co dělají?" Neuškodí, když činovníci v jednotách tyto rubriky ještě jednou projdou. Třeba jim připamatují něco, z čeho by jednoty mohla mít slušný zisk. Je pouze zapotřebí několika schopných a odvážných lidí, kteří se s chutí pustí do práce, ostatní pak jdou již za nimi a v takovém případě se dilo jistě podaří. Někdy stačí tři čtyři osoby, jež mají dosti vlivu, aby v ostatních členech vzbudily zájem a připoutaly je k práci. Ba některou jednotu vlastně drží jenom jedna jediná hlava, která ostatní povzbuzuje.

Čtvrtý bod výše zmíněný dotýká se konečně pomoci jednotlivým členům podle našeho hesla: "Jeden za všechny, všichni za jednoho!" Nemá-li naše sokolské bratrství zůstat prázdným zvukem, pak musíme jednati prakticky. Naše bratrství nesmí sahati jenom ke kapse a u této se zastaviti. Nikoli, v takovéto těžké době musí jíti dále — a vlastně mělo již dávno jíti! V tom předešly nás jiné organizace a také naši bratři v Československu.

Touto pomocí členům rozumíme pravou sokolskou svépomoc, jak jsme o ní referovali v červencovém čísle Sokola Amerického na stránce 71. podle praxe sokolských jednot v Plzni a sokolské župy Plzeňské. Podobná svépomoc projevila se však i v jiných místech v staré vlasti.

Věc je celkem prostá. Jde o nalezení časové práce nebo trvalého zaměstnání zahálějícím členům, mužům i ženám, pokud výdělku nutně potřebují. Mezi členy našich sokolských jednot jest jistě dosti takových, kteří zaměstnávají nebo mohou zaměstnat aspoň na čas muže nebo ženu; nuže, proč tuto práci nedati zahálějícímu spolubratrovi nebo spolusestře? Nebo některý člen může svým vlivem docílit, aby zahálějící bratr anebo sestra dostali někde stálé místo; proč tedy tohoto vlivu nepoužiti k praktickému uplatnění sokolského bratrství? A nejlepší při tom jest, že ani v prvním ani v druhém případě by nikdo nedával ničeho

darem ani by o nic nepřišel. Nebyla by to žádná velkomyslná dobročinnost ani pokořující podpora. Zato však před veřejností získali bychom si touto bratrskou svépomocí nemalého respektu!

Konečně v některých případech mohl by leckterý člen dáti také lacino nebo zdarma byt rodině potřebného nezaměstnaného člena v případě, že onen byt je prázdný, bez nájemníka. Prázdný byt přes zimu často utrpí více nežli když v něm bude někdo bydliti zdarma. Toto ovšem byla by již opravdu dobročinnost a protože mnozí naši lidé i v nejhorším případě dobročinnost jenom velice neradi přijímají, bylo by nutno jednati opatrně, opravdu bratrsky, aby snad nedošlo k nemilému nedorozumění. Sice nouze naučila Dalibora i housti, ale nesmíme zapomínati, že každý z nás má jinou povahu. Jsou lidé, že budou raději trpěti, nežli by se přiznali, že potřebují pomoci . . .

Bliži se opět zima. Dvě minulé byly pro nezaměstnané zlé. O nastávající se prohlašuje, že má býti ještě horší. Dobročinné společnosti v městech nestačí na ulehčení bídě těch, kteří se hlásí o podporu; vedle těch je však ještě řada jiných, kteří se o podporu hlásiti stydí.

Chcete a můžete pomoci? Nuže prohlédněte řady svých členů a zjistěte, kteří nepracují, jak dlouho zahálají a jaká jest jejich situace. Porokujte o této věci v nejbližší schůzi a rozhodněte se k nějakému pomocnému kroku. Neodkládejte, aby nebylo pozdě!

Dnešní krize trvá déle, nežli se s počátku očekávalo. Již třetí rok. Nemůže však trvati stále. Neboť nic netrvá věčně! A po bouři bývá vždy opět jasno. Tak bude i tentokrát. Vždyť Spoj. Státy prošly již několika krisemi v různých obdobích a vždy se z nich znovu probaly a pokaždé následovala pak nová éra prosperity. Podle některých známek lze nyní již očekávati, že krize jest už na přelomu, že brzy nastane obrat k lepšímu. Jde jen o to, předržeti nejhorší nežli ty lepší časy přijdou.

Můžete-li svým členům v tom pomoci, neodkládejte. Cít humanitu, soucit s utrpením bližního a snaha pomoci jeden druhému jsou právě vlastnosti, které lidstvo staví vysoko nad zvířata.

Co o našich píší v Československu.

NAŠI čeští a slovenští cvičenci, kteří za Americkou Obec Sokolskou a za Slovenskou Tělocvičnou Jednotu Sokol zúčastnili se jubilejního Tyršova IX. sletu všesokolského v Praze 1932, mohou býti hrdi jak na své vystoupení zvláštním číslem (sestavil br. Jarka Jelínek) o hlavních sletových dnech 5. července, tak i předtím na svou účast při závodech. Pochvalně zmínily se o nich všechny čl. časopisy, které psaly o sletu, a nyní píší o nich ještě časopisy odborné. Z těch uvedeme zde však pouze výňatek ze "Sokolice" a pak ze "Sokola", ježto tyto dva listy nejsou v Americe dosti rozšířeny; při této příležitosti doporučujeme našim jednotám, které mohou, aby si oba tyto listy předplatily.

Otištěním těchto výňatků nechceme však jenom informovati naše čtenáře, nýbrž ještě zdůrazniti skutečnost, že i naši cvičenci z Ameriky mohou se čestně uplatniti i při vrcholných vystoupeních a zápolech, jako jsou všesokolský slet a závody v Praze. Tato skutečnost je také nejlepší odpovědí těm, kteří před obesláním letošního sletu v Praze žádali, aby se nebral ohled na tělocvičnou vyspělost a závody aby se vůbec neobesílaly, protože prý by při nich naši jistě neobstáli . . . Těm tedy dnes doporučujeme, aby si přečetli, co o našich závodnících napsal br. Franta Erben, odborník nad jiné povolaný.

*

Irma Jarmila Fischerová v dvojčísle 7. a 8. měsíčníku "Sokolice", což jest list pro sokolskou výchovu žen. (vydává Oldra Tábořská, Praha-Nusle, Na Květnici 640) otiskla článek "Dojmy diváka ze sletových dnů", z něhož otiskujeme tento výňatek:

"Vzpomínky někdy klamou a někdy ujasňují naši představu. Ve vzpomínkách na dávno zašlé časy může lehce vymizet některá z dějových složek, a celá vzpomínka v nás oživne pak zkruslena proti skutečnosti. Krásnější nebo horší než byla ona. Leč vzpomínka tak čerstvá ještě a živá, jako je vyvolání sotva prožitých nezapomenutelných obrazů sletových, nemůže být ničím pokřivena.

"V úterý, v předposlední sletový den, cvičily dvě skupiny sokolů-emigrantů:

ruští a američtí. Ku podivu, že z jejich řad tryskalo různé fluidum, jež by se mohlo uvést na rozdíl jejich citění k vlasti, kterou opustili, žijíce mimo ni. Ruští emigranti mají k poměrům ve své vlasti většinou poměr záporný, nejsou s ní spokojeni, jeji život je v rozporu a odporu s jejich životními názory. Američtí sokolové však žijí ve stálém spojení se svou starou vlastí, vracejí se do ní vždycky znovu, radují se z jejího rozvoje, milují ji takovou jaká je. A hle, cvičení sokolů a sokolek ruských, byt' pěkné a přesné, nezapalovalo jiskru v srdcích diváků. Byli přijati s bratrskou sympatií, neličnou, nic víc. Američané dali do svého cvičení něco ze své bytosti, do níž bily vlivy národnostní americké smíšeniny. Cvičení připomínalo jak staré indiánské tance, tak moderní gymnastiku, v níž žena nezůstává za mužem v tělesné pružnosti i prvky soudobého společenského tance s jeho zamilovaností do rytmu. Ale na konec a nadevším zvitězí svatý pocit sounáležitosti k zemi otců, volání slovan-ské krve, jež přetrvává generace: jako modlitba, prostá a vroucí zněla a jevila se v pohybech konečně píseň: "Tážete se, proč jsem Slovan . . ." Nebylo srdce, jež by jim v tu chvíli neletělo vstříc. Sokolové, kteří tryskem utíkali přes sletišť za odcházejícími, aby jim byli bliž, měli sympatie diváků na své straně přes to, že svým činem porušovali kázeň. Poslechli na chvíli hnutí všech československých srdcí v ohromném hledišti, a to byl příliš mocný popud."

*

Měsíčník "Sokol", časopis pro tělesnou a mravní výchovu (vychází Praha-II., Sokolská 39, Fuegnerův dům, redaktor Ant. Benda), v dvojčísle 8. a 9. pro srpen a září 1932 ve stati "Sokolstvo v Americe" mezi jiným píše:

"S účastí amerického sokolstva na sletu můžeme býti všichni spokojeni. Vystoupení čtyř Svazu čl. sokolstva z Ameriky na sletu dne 5. července 1932 bylo bezvadné; svou originalností bylo cenným obohacením sletového programu. Obecenstvo je přijalo s neutuchajícím nadšením.

"Rovněž i v závodech se Američané dobře umístili. O jejich účasti na závo-

dech středního oddílu mužů napsal br. Erben: "Výborně připravena byla obě družstva z Ameriky. Také jenom tato pronikla do pořadí prvních deseti. Družstvo české z Ameriky, vedeno zkušeným "internacionálem" Příhodou, rovněž skvěle prostnými závod zahájilo, jsouc pouze o tři body za americkými Slováky. Slabinou tohoto družstva byla hrazda. Mělo nejlepší kruhy ze všech družstev, ztratilo tu z 800 pouze 38 bodů. Vystupovalo bezvadně. Družstvo slovenské, vedené energickým náčelníkem br. Karlem Bednárem, mělo nejkrásnější prostná ze všech družstev vůbec a vynikalo ve všech odvětvích kromě šplhu nad všechny družstva. Ve šplhu získalo vítězné družstvo župy Žižkovy 646 bodů, brněnské plných 800 bodů, američtí Slováci pouze 514 bodů. Bylo to družstvo krásné výspělostí i duchem."

Dále referent bratr B. uvádí výsledek

závodů amerických účastníků, které čtenářům Sokola Amerického jsou již známy. Proto z jeho zprávy otiskneme jenom několik slov o br. J. V. Šimonovi, členu Sokola Chicaga. O tom píše:

"V závodu atletickém se nejlépe uplatnil br. J. V. Šimon, profesor botaniky a zoologie v Batavia, Ill. Br. Šimon má za sebou řadu závodů sokolských i mezi-universitních a atletických klubů. Je to přeborník amerického sokolstva v šesti-boji z r. 1929. Patří mezi nejlepší atlety ve skoku dalekém v Americe. Borec velice skromný. Cvičil s četou ve zvláštním čísle pro slet. O sletových sokolských závodech zvítězil ve skoku vysokém mezi velkým počtem závodících jako první, docíliv výšky 180 centimetrů. Ve skoku dalekém získal též přebornictví jako první v pořadí skokem 6.83 metru. V trojskoku umístil se jako druhý pouze 4 centimetry za vítězem."

F. C. SCHWARTZ, Chicago:

How Did the "IXth Slet" Strike the American Born?

THE title is a question that is asked a great deal by older Sokols. At the first Sokol meeting I attended after my arrival, I was confronted with it. Less than a week later at a "župní" meeting, I found that I was expected to answer the same inquiry. Now I may be entirely wrong, but I have a tendency to consider this question somewhat unnecessary because I think these older Sokols know it was the biggest and best "Slet" that was ever held; they know that we enjoyed it immensely and were thrilled by it; but their loyalty and love for their mother country and Sokolstvo is such that they get a tremendous "kick" out of hearing us repeatedly and sincerely singing the praises that were so highly deserved.

I, as a young Sokol tried to go there to view the various phases of this festival with a student-attitude and tried to maintain an unemotional, scientific, frame of mind. In spite of my efforts to do this I was often so completely swept into the spirit of the "Slet" that I was no longer an observer, but an actual part of it. I am sure this happened to many others.

From the information of past "Slets" that I gathered through the media of moving-pictures, photographs, literature and reports of older members, I expected a great deal from this "IXth" Slet. I can sincerely say that my expectations were more than fulfilled. I did, however, think that I sensed a lack of innovations in physical education, or as they are often referred to in Bohemian word "novinky". I brought this point up at one of the recent meetings when asked to give the reactions of a native American to the "Slet". A brother Sokol who saw this particular "Slet" and others also, (incidentally a son of Bohemia) immediately got up and displayed this admirable trait of loyalty that I mentioned above. He stated that there has been great progress from "Slet" to "Slet", and, in a contradictory manner, that there were "novinky", mentioning three or four points which he considered as such. He overlooked the fact, in his enthusiasm, that he was talking on different lines than I was. He was enumerating improvements and "novinky" of this "Slet", that did not exist in the previous "Slets". I was talking from the angle of

an American who never saw any Sokol festivals in Czechoslovakia before and missed the innovations he was looking forward to, not in terms of progress from one "Slet" to another, but in terms of his personal experience in physical education in America. Directly or indirectly, I have been acquainted with practically everything I saw at the "Slet," in my experience here in America. Therefore, to my mind, there were no innovations. I am not condemning the "Slet," I am merely offering criticism of a constructive nature.

The mass drills staged at the "Slet" were very impressive. They were spectacles, without the least bit of exaggeration, greater than any that have been attempted. They were pictures that probably no other nation can reproduce. The sight of seventeen thousand men on the field, a select group trained mentally and physically, was something no one will forget. Here was one of Dr. Tyrš's chief aims in a concrete form. Not so many years ago a mere potentiality, today an existing agent. No books were necessary to relate the rapid development and growth of the organization; it was self-evident. If President Masaryk ever felt doubtful of the strength and safety of the republic, I am sure it was erased from his mind as he sat there watching thousands upon thousands participate in this "Slet".

The scene "Tyršův sen" was the greatest sight I ever witnessed. It was based on historical facts and ideals that most Sokols are familiar with, but the manner in which it was presented was what we marvelled at. This pageant was philo-

sophy, history, physical education, drama, music and art, all combined into one gigantic scene. It was, I thought, the most ideal, realistic and highly educational method of presenting the origin and underlying principles of the Sokols to its members and the public; and at the same time, one of the greatest honors they could have bestowed upon Dr. Miroslav Tyrš.

As Sokols here in America, we younger members know the basic principles of the organization and realize its possibilities; we dream of them and work with the hope that some day we will be successful to a considerable degree; but in Prague at the "Slet," we saw all these dreams and hopes materialized. We saw Sokolstvo not as mere dreams and un-reached ideals, but as an entity, the very essence of the nation.

As a conclusion, I am appealing to the young Americans to work on in the field of Sokolism. We have been shown that our organization when properly supported produces wonders. The "Slet" has proven to us that no other organization can compare with the Sokols, regardless of its nature.

Since this year is the hundredth anniversary of the birth of Dr. Miroslav Tyrš, turn your minds to the ideals he set forth and let them play an important part in your philosophy of life. The next test of our ability to carry out our "Tyrš's Dream" is the next "Slet" in Chicago, 1933. Congratulations in advance for the biggest and best Slet of the Czechoslovakian Sokols in America. Nazdar!

Živá slova Tyršova.

Kde stanutí, tam smrt, jen ruchem žijeme, jen činnost každým dnem opěťovaná život a volnost nám zabezpečuje. Ba, není hoden, aby žil, kdo jinak smýšlí, a předčít musí, kdo sám má vůdcem být! — (*Úvodník k III. roč. čas. Sokol.*)

Povšechná známka společnosti choré a zvrhlé je ta, že sobětnost rozmařilá se samoklamnou lži v ni převládá. Kde však jádro života zdrávo jest, tam platí celek částem nade vše, tam není místa

pro zradu, netečnost a sketnost, jen o prospěch osobní a vlastní záchranu sobětně dbalé a v době rozhodné úsilí části šlechtetnější mařící. — (*Náš úkol, směr a cíl 1871.*)

Kde život, tam ruch, tam pohyb a změna bez ustání. Jak oko po světle touží, po zvuku sluch, tak i veškeré hýbací ústrojí naše po činnosti přiměřené. — (*Základové tělocviku. Úvod dějepisný 1863.*)

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

Před našim sletem.

SOKOLSKÉ slety v Americe jsou vždy významné slavnosti, jež zanechávají milé vzpomínky na mocné a vzrušující chvíle. Každý náš slet je novým důkazem sokolské i národní síly a pohotovosti, je dokladem, že Američané československého původu vychovávají této zemi uvědomělé, zdravé občany. Každým sletem se počet cvičících zvyšuje a rozsah sletu zvětšuje, což je novým důkazem, že tělocvik i výchova sokolská proniká do všech vrstev našeho lidu.

Příštím rokem opět bude náš slet. Slet naší síly sokolské, plný života i krásy, výsledek naší obětavosti, kázně i lásky. České i Slovenské Sokolstvo podalo si ruku ku společné práci, což v úzkém bratrském styku hodnotí naše poslání v této zemi. I ostatní organizace sokolské zúčastní se velkolepých dnů sletových. Těměř je jisté, že i stará vlast vyšle početnou výpravu cvičenek a cvičenců i ostatních hostů k našim slavnostem. Zájem o sokolskou výchovu účelnou propagaci posledních let pronikl i mezi jiná sdružení tělocvičná ve Spojených Státech a o Sokolstvo zajímá se tisk jinonárodní, právě tak jako vedoucí kruhy armádní a školské.

Americké Sokolstvo svým sletem nezklame. Svoji pohotovostí i výcvikem dokáže, že je schopno velkých věcí. Proto, sestry a bratři, všichni do práce! Všichni přiložme ruku k dílu! Ti nejmladší i ti naši staří pracovníci, dle svých schopností zasáhněte do práci sletových. Začněte v tělocvičně. Zvyšte počet cvičících na míru nebývalou! Probouzejte zájem o cvičení, o slet! Agituje! Ve schůzích jednot i žup nabádejte k společné práci — zanechte malicherných debat a zbytečných záležitostí a čas věnujte našim zájmům, naší společné práci, našemu příštím sletu! Uvědomte si zodpovědnost všech složek naší organizace. Povinnost volá nás všechny k práci svorné a plodné. Kdo sletu se nezúčastní, bude litovat!

Cvičitelstvo, zejména náčelníci a náčelnice žup a jednot dvojnásobně jsou

zodpovědní za práci přípravnou, neboť slet je v prvé řadě podnikem tělocvičným. Neznechte výmluv — všechno možno provést, jen když se chce, když je dobrá vůle a chuť k práci. Ujišťuji vás, že technické ústředí naší Obce bude prvé v práci a vždy na místě, že budeme příkladem. My chceme pracovat a povinnost svoji plníme, ale žádáme vás o spolupráci ve stejném rozsahu, aby slet se zdařil.

Starší bratry a sestry prosíme, aby byli příkladem mladším i v tělocvičně, které se ve většině nyní vyhýbají. Necht' se ve vás starších probudí nová bujará síla sokolská, vzpomínkou na vaše slavné dny, kdy vy jste cvičili, závodili a vítězili. Nastupte znovu v šik! Nestačí pouze vzpomínat slavných dob a vypravovat co bylo, snad i kritizovat co je, ale živý příklad více dokáže.

Necht' není jedné jednoty, která by slet neobeslala, na vzdor nepříznivé situaci hospodářské. Snad bude příštím rokem lépe, snad nás nebudou talik tícní poměry, proto již nyní nutno počítat a šetřit!

Světová výstava v Chicagu bude velkolepá. Z celého světa sjedou se národové k podniku, který již nyní vzbuzuje úžas svým velkolepým rozsahem. Sjedou se miliony lidí, aby spatřili co lidský mozek důmyslně sestrojil a ruka lidská vybudovala. V rámci chicagské výstavy "Pokroku" bude i náš slet, jenž bude důkazem sokolského rozkvětu a také pokroku.

V srdci výstavy, v samém středu výstavních podniků nalézá se nádherný stadion, který již dvakrát uzřel sokolskou rodinu ve dnech slavnostních a příštím rokem v měsíci červnu po třetí sletí se tam Sokolici ze všech stran k svému hodokvasu a dokáží svornou práci jak vznešená a silná je výchova v duchu Tyršově!

Každý uvědomělý Sokol a Sokolka bude přítomen! Do práce! Hor sa! Nazdar!

J. J.

Působivý nástup k prostným.

Podává Jos. Čermák.

V DOBĚ mého dlouholetého působení jako učitel tělocviku bylo mým zvlášť oblíbeným zvykem při vystoupeních veřejných voliti pro každou třídu jiný nástup k prostným. Získalo tím veřejně cvičení vždy na rozmanitosti a při tom seznamovalo diváky s boha-

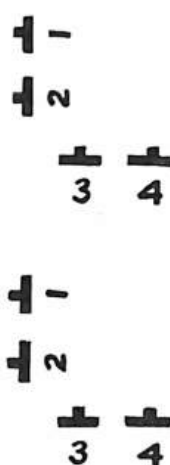
duchem obdařený cvičitel neb cvičitelka bude moci upravit si celou řadu nástupů i pro větší počet cvičenců i pro vystoupení sletová. Změna z čelného řadu ve volný rozstup provedena jest tak rychle a neobvykle, že jak se pamatuji, překvapila i zkušené cizí odborníky.

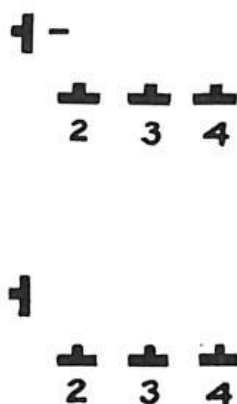
Obr. 1

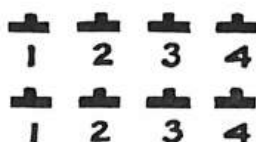
Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

tosti tělocvičné látky. V té moji touze po rozmanitosti podařilo se mi vytvořiti celou řadu různých nástupů k prostným a s jedním zvlášť působivým, který jsem při nedávné prohlídce svých poznámek postřehl, pokusím se zde bratry a sestry vedoucí seznámiti.

K vůli úspoře místa a hlavně aby nebylo zapotřebí mnoho kreseb, podávám, abych tak řekl, pouhý základ, t. j. nástup provedený pouze dvěma čtveřicema, z kterého jen poněkud tvořivým

Na obr. 1. jsou dvě čtveřice v čelném vyřízení, dvě čtveřice vedle sebe. Cvičenci neb cvičenky odpočítání jsou na 1., 2., 3. a 4.

Na povel (který může býti zjednodušen na: "Nástup k prostným — chod!") čtveřice pochoduje v před, ale 4tý od každé čtveřice hned na 1ní dobu o pravé noze obratem v pravo v bok odloučí se od svých čtveřic a jdou poněkud zkráceným krokem na místo, uprázdněné 1ním. (Obr. 2.)

Když ostatní vykonali dva kroky v před, odloučí se stejným způsobem 3tí, t. j. obratem v pr. o pr. noze a jde stejným směrem se 4tým v přesném vyřízení. (Obr. 3.)

Když 1ní a 2hý byli vykonali 4 kroky v před, odloučí se stejným způsobem 2hý a jde v před s 3tím a 4tým ještě dva kroky. (Obr. 4.)

První vykonají původním směrem ještě dva kroky — tedy dohromady 6 kroků — načež obratem v pravo zastaví a zaujmou stoj spatný. V téže době octlí

Lze provést též tak, že na místě jednotlivců od každé čtveřice zatočí se dvojice — nejdříve 4tý a 3tí, a pak 2hý a 1ní — tu ale nežli 1ní a 2hý zatočí, vykonají 4 kroky v před. Tak octnou se cvičenci ve dvojstupech, načež na poslední dobu úkrokem zevnitř docílí se rozstup.

Jest žádoucí, chce-li cvičitel uspořít si práci s nácvikem před veřejným vystoupením, když tyto přeměny čtveřic nacvičuje v cvičebních hodinách při pořadových. Může provádět přeměny čtveřic z čelného řadu (ne v rozstupu) a opět

Tělocvičná škola cvičitelská čtrnáctidenní, pořádaná župou Východní v Philadelphia, Pa., letos v červenci.

se 4tý, 3tí a 2hý na stejné linii s 1ním a zastaví, v přesném bočním vyřízení v rozstupu dvou kroků. (Obr. 5.)

Musím upozornit ale na to, že kreslíč učinil nepatrnou chybu tím, že nenaznačil hned od počátku mezi cvičenci rozstup dvou kroků a také i na obr. 5. není rozstup naznačen. Pamatujme si tedy, že když 4tý, 3tí a 2hý jdou na svá místa, jsou už v rozstupu na dva kroky. Zadní čtveřice, ukáže-li se toho potřeba, mohou postoupiti na povel v před, aby docílen byl rozstup do hloubky jak žádoucí.

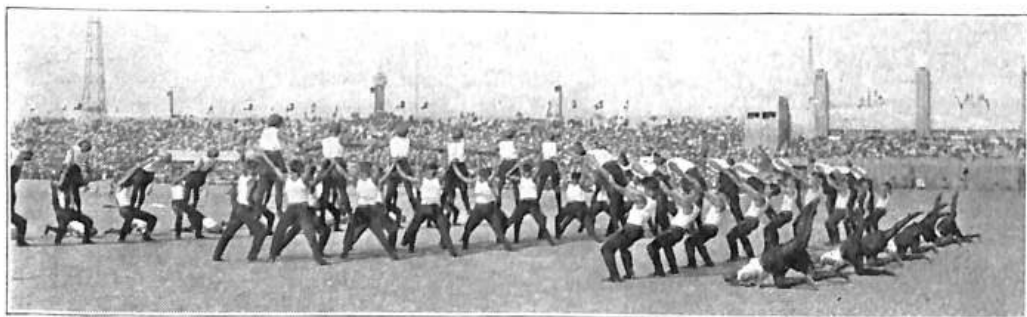
Osm čtveřic může provést rozstup tento tak, že druhý čelný řad pochoduje z opáčné strany a tu jednotliví cvičenci konají obraty v levo.

z čtveřic vraceti se stejným způsobem v čelný řad. Povel pro všechny také — ponechávám našemu technickému výboru.

Při příležitosti této budiž mi dovoleno bratřím cvičitelům odpověditi na četné dotazy, proč častěji ze své dlouholeté působnosti nějakou svoji upomínku zde neuveřejním. Stáří bývá citlivější nežli mládí, neboť toto si z podceňování, znehodnocování snahy své ničeho nedělá. Mám v sobě ustálené přesvědčení, že u nás bylo vždy pohlíženo jako na nějaký přechod, chtěl-li se našinec dopracovati k jistému stupni dokonalosti, ať již v oboru jakémkoliv a v oboru našem zvláště. Co obdivováno jest u cizince, to podceňováno bylo u našince a když ne-

bylo možno něco znehodnotiti, řeklo se klidně: "Vždyť to není ani jeho!" Před lety, vida citelnou potřebu jakéhosi návodu pro vedení tříd dětských, napsal jsem příručku "Tělocvik dětský". Vložil jsem do práce té všechnu svoji lásku k té naší drobtině, snažil jsem se příklady naznačiti nezkušeným vedoucím, jak si při cvičení útlých dětí počínati, jak methodicky postupovati a dočkal jsem se rozsudku: "Ale, vždyť je to všechno z německého..." A já, ač jsem si do země této přinesl ze škol jakýsi nepatrný základ němčiny, tuhý zápas o existenci od prvního dne a snaha osvo-

jiti si řeč zde panující, zatlačily moji nedostatečnou znalost řeči té tak do pozadí, že stala se mi řečí naprosto neznámou. Ale když nebylo lze výsledkem upřímné snahy jinak snížit, muselo se říci, že je to překládané z němčiny. Jak těžko jest v ovzduší takovém zachovati si chuť k nějaké práci! Jednu útěchu ale mám a sice, že nejsme sami tak zlomyslnými. Známý americký spisovatel Mark Twain kdysi sobě postěžoval: "Ten Adam v ráji měl před námi přece jen velikou výhodu a sice tu, že když něco kloudného přinesl, nemohl mu nikdo vytýkati, že to musel někde slyšet..."

Skupinový oddíl cvičení Američanů na IX. sletě.

Sletová cvičení a závody.

TECHNICKÉ vedení Svazu českoslov. Sokolstva v Americe připravuje pořad sletového cvičení a závodů. Naše cvičitelstvo může býti ujistěno, že vyjde vše na čas a správně v dobu, jako o sletech a závodech minulých. Cvičení společná mládeže a členstva v prosinci, závodní sestavy v lednu. Jednotlivé tvary cvičební již příští měsíc. Urychlovat vydání cvičení dříve je zbytečné, neboť by se v jednotách již nyní "dřeli" cviky závodní. Ovšem, příprava na slet musí započítati již nyní a to soustavným nácvikem všeobecným dle rozvrhu a schopností jednotlivců i vyspělosti jednotlivých oddělení cvičících.

Rozsah závodů sletových je již prozatím stanoven následovně: Přebor mužů, oddělení vyšší, nižší a začátečnicků. Toto je závod družstev i jednotlivců sdružený čili náhradový i atletický, dle určité stupnice našich pravidel a každý borec dle své schopnosti se může přihlá-

siti do určitého oddělení. Cviky závodní budou úměrné vyspělosti našich i slovenských borců.

Závod žen konati se bude v přeboru, závodů to jednotlivkyň, jež je zařazen poprvé do našich závodů. Dále v oddělení vyšším a nižším a to na nářadí i atletice. Počítá se i s oddělením začátečnicků, jež patrně bude připojeno.

Dorost bude rovněž míti závod sdružený, jehož se mohou zúčastniti družstva žup neb jednot, pokud na slet budou vyslána.

Závod atletický mužů konán bude v pětiboji a mimo to ve všech ostatních druzích atletiky, jako závod jednotlivců. Zde bude dána příležitost bratřím, kteří vynikají v atletice, aby se uplatnili. Uvažuje se, aby zařazen byl závod v tenisu, lukostřelbě, veslařský a možno-li lyžařský a to pro muže a ženy.

Ženy budou míti zvláštní závod atletický: čtyřboj.

Závod v míčových hrách žen i mužů proveden bude v župách a vítězná družstva utkají se o sletě.

Uvažuje se o zařazení závodů starších bratrů (přes 40 let), aby zájem o tělocvik u našich veteránů byl oživen.

Tedy pořad závodů je bohatý a příprava i provedení vyžádá si hodně práce vedoucích, ale na závodnicích je, aby již nyní se k závodům s chutí připravovali.

Sbor soudcovský musí býti tentokrát početnější a důkladně připraven, aby stačil závody provést i závodníky správně posouditi.

Vystoupení sletové ve stadionu bude již pečlivě připraveno. Pořad slavnostního cvičení bude obsahovati tradiční společná prostoná žen a mužů v počtu nikdy před tím nedosaženém, neboť vystoupí Americká Obec Sokolská a Slovenské Sokolstvo opět společně. Mládež a dorost chlapeč i dívky provedou hromadné cvičení s náčiním. Ukázky závodů atletických i mnoha družstev na nářadí spěstří pořad a zaměstná naše cvičence. Provedena budou cvičení našich žup i různé národní obyčeje a tance. Věříme, že naši hosté ze staré vlasti, jak muži tak i ženy, překvapí nás ukázkami tělocvičnými. Opět počítá se s vystoupením starších bratrů. Přislíbena účast armády. Připravuje se vystoupení jízdy

sokolské. Závěrem snad bude provedena slavnostní vhodná scéna, neboť se uvažuje od roku 1925 o závěrečné sletové scéně. Doufejme, že tentokrát dojde k uskutečnění dobré myšlenky!

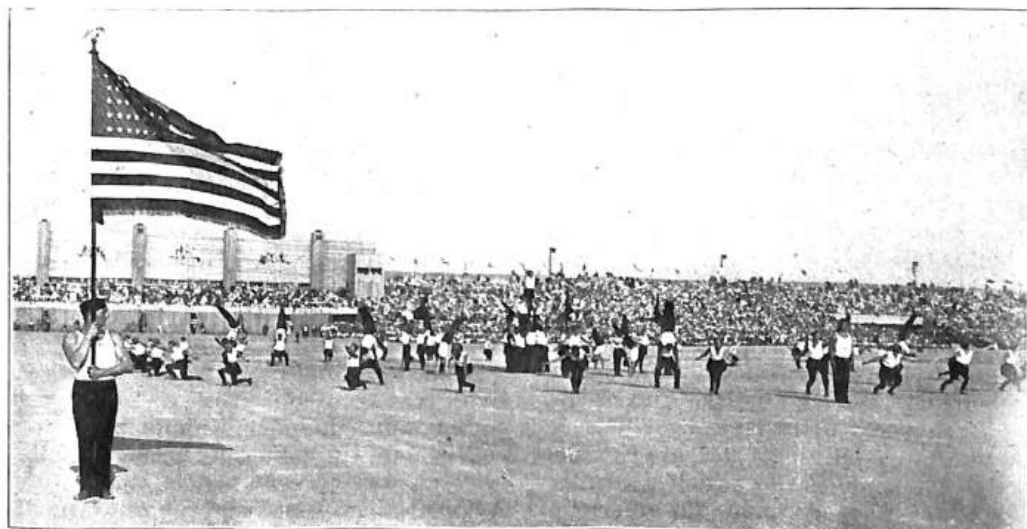
Toto je hrubý nárys pořadu závodů a sletu. Podrobnosti vyžadují čas a pracování. Technicky jistě zdoláme všechny překážky a každý cvičitel a cvičitelka necht' nyní bedlivě sleduje pokyny ústředí a pečlivě svoje členstvo i mládež ku sletu připravuje. Žádné ukvapování a žádné opožďování v práci!

V nejbližší době zahájí i sletový výbor a jeho odbory činnost a navážou na započatou práci technikářů, aby sletový stroj se v pravý čas rozejel. Věříme pevně, že náš slet se setká s úplným zdarem, když všichni "zaběříme" a kritiku necháme si až po práci!

J. J.

Tyrš: "Rovnosti nerozuměj tak, že nebdáš toho, co ten, jenž k tomu ustanoven jest, v mezích pravidel jednoty od tebe žádá; pak by přestalo působení řádné, kde jeden druhému nepřekáží, pak by vůbec nastala směsice a každý spolek byl by nemožný. Tak jí rozuměj, že před řády spolkovými všichni rovni jsou a že každému tak zachovati se sluší, jak řády tyto toho vymáhají . . ."

ZÁVĚREČNÁ SKUPINA CVIČENÍ AMERIČANŮ.

FRANTIŠEK MACHOVSKÝ:

Olympický tělocvičný závod v Los Angeles 1932

(Dokončení.)

Na koni cvičí Mad'ar S. Pelle; celou sestavu zacvičil dobře, dostává 27.6 bodů, řekl bych, že o bod byl ošizen. Sleduji hrazdu, kde slabě cvičí Hegedus, Mad'ar, máje stržený mozol a ruku obvázanou. Čekal jsem každou chvíli, že se utrhne, ale dokončil sestavu, za kterou sklízí 26.5 bodů. Boroc a Peter, které jsem sledoval chvíli na koni, chvíli na hrazdě, jsou šikovní závodníci a zvláště Boros ukázal se být závodníkem, kdy na hrazdě po toči napřed nabral si málo švihů, aby se dostal do stoje o rukou a proto tento dotáhl vahou. Pokud jsem závodil na mezinárodních závodech, nikde Mad'aři nezávodili, proto jsem byl na ně zvědav a mohu říci, že v nich vyrůstají odvážní a dobří borci.

Nyní nastupují Italové. Jsem zvědav jak se ukáží. Mezi nima jsou dva amsterodámští závodníci, Lertora a Neri. Italové cvičí dobře. Celé družstvo poměrně stejně připravené, starají se jeden o druhého i záchranu si dávají, co u jiných čet nebylo viděti. Jak vkročili do závodu, možno s jistotou říci, že odnesou si primát. Lze pozorovati, že jdou za každou cenu zvítězit, nešetří opravou a po každé si zlepši známku. Nástup jejich k nářadí i odchod je strojený, až směšný. Lertora zacvičil koně i hrazdu dobře, ale ne jak jsem očekával. Neri cvičil lépe hrazdu, i druzí dva závodníci byli dobře připraveni, zde však bylo znáti, že soudcové jim nepřejí.

Nastupují Japonci, kteří dle mého náhledu na podobný závod nepatřili; koně přímo okopali, ač hrazdu měli o něco lepší. Znamky jejich pohybují se okolo 24 bodů.

Jde na řadu družstvo U.S.A. za potlesku a pokřiku obecenstva. Toto se opakuje vždy po docvičení závodní sestavy, až konečně bylo rozhlašovačem žádáno, by se tak nedělo. Cvičí Cumiskey, vyšší závodník se zády ohnutými, je vidět, že kůň mu nesvědčí, metá těžce. Neviděl jsem více jak půl sestavy, neb s hrazdy po veletochi napřed utrl se americký závodník; na štěstí natloukl si trochu jen záda. Divám se co dostává Cumiskey na

koni a překvapuje mě známka 28 bodů. Řekl jsem si, je to pěkný present již ze začátku závodů. Závodníci američtí jsou houževnatí. Připomínali mně Ferdu Steinera. Potřebují ale asi někoho, kdo by jim poradil. Slušně byl obdarován soudci na hrazdě Schuler. A tak to šlo po celou dobu jejich závodů, že jsem se již ani nedivil, jak mohli získat druhé

**Závěr cvičení Američanů
o IX. sletě v Praze.
(Střední část.)**

místo v závodech. Po povinných sestavách závodilo se ve volných a jak na koni, tak na hrazdě nebylo vidět nic zvláštního. Na hrazdě myslím, že Fin to byl, který začínal zákmihem vzpor a přešvihl roznožmo do váhy ve visu vzadu podhmatem. Japonec Kahuta z veletoché podhmatem u zákmihu přemet (salto) s celým obratem. Mayer, U.S.A., po přemyku předem, vysoký předkmiha a puštěním rukou dvojité obrat a opět se uchopil a spojil výmyk do stoje. Na koni ne-

přineslo žádné družstvo nic zvláštního. Pěkně vysoko metali Italové, Finové i Maďaři.

První den závod skončil ve 12 hod. 25 minut s následujícím výsledkem (kůň, hrazda, povinné i volné cvičení):

1. Italové	432.4 bodů
2. U.S.A.	431.4 "
3. Finové	424.9 "
4. Maďaři	376.4 "
5. Japonci	

Dne 10. srpna v 8 hod. 30 m. ráno závod pokračoval na kruzích a bradlech. Pořadí závodníků zůstalo tak jako den minulý a tak opět Finové začínají závod. Nejlépe cvičí Savolainen na kruzích, váhu vpředu, vydrží déle nežli je třeba, z přednosu zvedá o pažích napjatých, krásně a lehce, stoj, který drží bez oporu loktů o kruh. Vše provedl čistě, dal bych mu 28.8 bodu. Jak mě překvapilo, když jsem viděl známku 26 bodů. Viděl jsem všelijaké již soudcování na mezinárodních závodech, ale toto již přímo bilo do očí. Vždyť i obecnost dala na jevo nespokojenost. Dotyčný závodník šel na opravu; jsa vysílen, cvičení provedl slaběji a hle, co se stalo: známka na tabulce je 26.5 bodů. Tedy za slabší provedení o 5 desetin bodu více.

Aby si čtenář mohl udělat úsudek o soudcování a stranění, vezmu na řadu závodníka amerického. M. Schuler dostává 27 bodů a provádí zákmihem vzepření, nemaje potřebný kmih, tak že přijde do schybu, kde zastaví a dělá vzepření soupaž, tedy jiný prvek, kde je švih vše provádí tahem, výkrut napřed a přešvih roznožmo uboze. Litoval jsem závodníky, kteří po mnoho měsíců dřiny jsou takto nesvědovitostí či nevědomostí soudců přímo dření a sám ztratil jsem zájem o celý závod.

Družstvo Finů rozhodně bylo lepší než družstvo americké, ač výsledek ukazuje, že jsou za četou americkou. Maďaři na kruzích slabší, bradla též nevalná, až na Pelle, který provedl povinnou sestavu krásně. Povinnou sestavu začla všechna družstva dobře, ba lehce zvedali podhmatem pobok na bližší žerdi "špičáka". Kamenem úrazu byl konec. Žádný nenačlil váhu, ale ze vzporu u zákmihu provedli předepsané kolo zánožmo levou s 1/2 obratem vpravo na levou žerdi a při roznožce pravoruč buď brknuli o

žerdě, neb se všelijak zkroutili a některý i sřítíl. Volné sestavy na kruzích měli nejlepší Italové a také asi dva Finové. Italové skladbu cviku a provádění měli dle vzoru družstva našich závodníků. Pěkně se vyjímali na kruzích rozpor a natočit tělo bokem k hledišti a zpět, z tohoto výkrut do váhy vzadu, jak provedl Neri, Ital. Amerikán ze stoje o rukou vsunul paže do kruhů a dělal stoj v upa-

Josef Šimon,
přeborník ve skoku vysokém,
dalekém a trojskoku o sletových závodech v Praze.

žení. Jinak ale jeho sestava byla chudá. V jednotlivcích jest prvním na kruzích. Tomu nelze rozuměti.

Na bradlech nejlépe cvičili Italové. Jako novinku viděl jsem končit volnou sestavu ze stoje o rukou ve středu bradel pokos, přemet nazad do stoje na zemi, pr. bokem k bradlům. Lattuada a Neri provedli ze stoje o rukou pokos, přemet nazad opět do stoje. Nic nového — to již jsem viděl na závodech v r. 1909 v

Luxemburgu, ale dělali to pěkně a jistě. Fin Savolainen čistě provedl uvnitř bradel pokos ze svisu vznesmo, vzepření vzklopmo do váhy o pažích čistě napjatých a bez pokrčení nohou stoj o rukou.

Nebude bez zajímavosti když napiši, že všechna družstva šla na volnou i povinnou sestavu na bradla i kruhy čtyřikrát. První příčinu k tomu našli si někteří závodníci, že kruh jeden byl kratší a potom již dle mého pozorování počítali si družstva body a když jim součet ukázal, jak se umístili, žádali opravu jedni a po nich všichni. Co dřiny to stálo závodníky, dovede si každý představit, a jak závod takový vypadal v očích soudného pozorovatele, lze si domyslet. Na příklad Japonce Kaluta po čtvrtém provedení povinné na kruzích v polovině sestavy spadl jako zralá hruška a dostal 16 bodů.

To již nebyly slavné olympijské závody v mých očích, ale byla to honba za prvenstvím, bez smyslu spartánského.

Odpoledne závodilo se na koni na dél prostná a šplh. Tento závod jsem již neviděl, neb večer Sokolstvo župy Pacifické vystupovalo ve stadionu a já musel mnohé k tomuto připravit.

Celkový výsledek olympijských závodů jest:

- I. Italie, 541.85 bodů
- II. U. S. A., 522.275 bodů
- III. Finsko, 509.995 bodů
- IV. Uhry, 465.65 bodů
- V. Japonsko, 402.00 bodů

Jednotlivci na nářadí.

- Bradla: I. Neri, Italie, 56.9 bodů —
- II. Pelle, Maďarsko, 55.8 — III. Savolainen, Finsko, 54.8.

Hrazda: I. Bixler, U. S. A., 55 — II. Savolainen, Finsko, a Teravista, Fin., 54.2.

Kruhy: I. Gulach, U. S. A., 56.9 — II. Denton, U. S. A., 55.8 — III. Latuada, Italie, 55.5.

Kůň na dél: I. Pelle, Maďarsko, 57.2 — II. Bonoli, Italie, 56.6 — III. Haubold, U. S. A., 55.7.

Účast obecnstva při závodech těchto byla přímo ubohá. Zato však při závodech sportovních byla vždy slušná návštěva. Závod olympijský skončen a třeba že ne tak, jak od závodů podobného se očekává, věřím, že ČOS. měla vyslati aspoň zpravodaje, který by přivezl si domů mnohé a mnohé zkušenosti. Jen ubytování všech závodníků stálo za podivání. Asi 2 míle za Los Angeles postaveno bylo město pro tyto. Vždy dva závodníci ubytováni v jednom domku, který měl ložnici, přední pokoj, kuchyň, koupelnu, elektrické osvětlení a telefon a vůbec všechno pohodlí. Kopsovitě místo bylo proměněno v město s krásnými parky. Každá národnost měla svoji kancelář u brány do tohoto města. Na cvičišti byla vzorná organisace. Pro zástupce novin zaveden telefon a tak když hlášen výsledek závodů, napočítal jsem už 25 zpravodajů, jak oznamují telefonem výsledek novinám. At' se člověk podíval a sledoval co chtěl, všude technická vymoženost a proto byl bych rád viděl někoho z Prahy zde. Snad příští olympijské závody budou obeslány i československým družstvem a potom věřím, že mnohé nespravedlnosti olympijských závodů mohou zástupci ČOS. napravit.

Výsledky závodů župy Jižní.

VYŠŠÍ ODDÍL MUŽŮ.

Jednotlivci:

	Bodů
I. Ondrůšek Vincent, Dallas	55.50
II. Sacký August, Corpus Christi	54.00
III. Houžvička Fr., Fort Worth ..	53.50
Celkem závodilo 18 borců.	

VYŠŠÍ ODDÍL ŽEN.

Jednotlivkyňe:

	Bodů
I. Kelnarová Vilma, Houston	48.16
II. Harrisová Frances, Dallas	47.00
III. Rezková Jiřina, Dallas	45.99
Celkem závodilo 21 sester.	

MUŽI ZAČÁTEČNÍCI A DOROSTENCI.

Jednotlivci:

	Bodů
I. Hejl Ben, Taylor	96.74
II. Hrňa Jan, Taylor	66.58
III. Lešíkar Jan, Taylor	59.00
Celkem závodilo 40 cvičenců.	

NIŽŠÍ ODDÍL ŽEN.

Jednotlivkyňe:

	Bodů
I. Shillerová Cecilie, Taylor	55.00
II. Kalendová Marta, Seaton	53.00
III. Kinclová Amálie, Taylor	49.00
Celkem závodilo 29 cvičenek.	

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

Výkonný výbor A. O. S.

SCHŮZE DNE 26. ZÁŘÍ 1932.

Schůzi předsedal starosta, br. Čermák. Přítomni ses. Štěpánková, Harmáčková, Urbánková, Brichtová, Jakoubková, br. Jelínek, Vlach, Košar, Musil, Popelka, Miller, Klaus, Falta, Regner, Konečný, Rabiňák, Turek. Jako host přítomen star. župy Střední, br. Židlický.

Zápis schůze minulý schválen.

Dopisy: Ses. Milada Malá, bývalá náčelnice ČOS., zaslala děkovný dopis za adresu uznání, která jí byla odevzdána jménem Amer. Obce Sokolské o IX. sletu v Praze. Přiložená podobizna této zasloužilé sestry na poli ženského tělocviku bude umístěna v úřadovně Výkonného výboru AOS.

Přijaty na vědomí děkovné dopisy: od Ústřed. výboru československého a jugoslávského Sokolstva v Los Angeles za veškerou pomoc při druhém sletu na Pacifiku a od sekretariátu sjezdu zahraničních Čechů a Slováků v Praze za účast amer. Sokolstva. Sokol ve Villa Dominico, Argentina, tlumočí pozdrav a díky za zaslání věstníku Sokol Americký, z něhož čerpají posilu ku další své činnosti.

Dopis br. Fr. Skaly z Clevelandu odkázán výpravčímu orgánu ku vyřízení.

Župa Střední žádá Výk. výbor AOS., aby vynalézal nějaký způsob, jak by se dalo vyhovět stanovám a při tom mohlo se posečkat s placením příspěvků těm jednotám, kde v přítomné době mnoho členstva následkem nezaměstnanosti nemůže platit příspěvky. Kdyby jednoty jednaly dle stanov, musely by je vylučovati a tím ztratiti značnou část členstva, které dříve za normálních poměrů vždy svým povinností zadost učinilo.

Po delším uvažování vzhledem ku nynější krizi, kdy dluh jednot za příspěvky dostoupil výše \$9,360.00, usneseno poshováti jednotám v tom případě, že vynasnaží se dle možnosti dlužné poplatky spláceti. Výkonný výbor nemá práva poplatky suspendovati, ježto o tom může rozhodovati pouze sjezd. Pokud se týče příspěvků členů nezaměstnaných ku jednotě, o tom přísluší rozhodovati jednotám. Jestliže jednoty nebudou se snažiti, aby aspoň dle možnosti hleděly povinné poplatky spláceti, pak nelze očekávati, že by Výkonný výbor

a Technické předsednictvo mohly plniti úkoly a povinnosti na ně vložené. Přijato pozvání Sok. Baltimore ku 60leté oslavě 23. října a jelikož nelze vyslati zástupce V. V., zašle se blahopřejná zdavice.

Zprávy: Za Technické předsednictvo AOS. podává zprávu náč. br. Jelínek. Schválena náhrada br. Niklovi z Racina, který byl zařazen do reprezentačního amer. družstva na IX. sletu v Praze.

Ku zprávě Tech. předsednictva Svazu ČS.S. schváleno svolání porady předsednictva Svazu a obou organizací na dny 15. a 16. října do Chicaga ohledně programu a financování sletu a závodů r. 1933 v Chicagu. Rovněž schválena plná moc Tech. předsednictva Svazu v pracích přípravných, zodpovědnost za agitaci a financování sletu převezme Svaz, respektive obě organizace sokolské. Za společné cvičitele Svazu odporučeni osvědčení již bratři Fr. Příhoda a Jos. Kos.

Za Ústř. Vzděl. odbor předkládá br. Turek resoluci, v níž vysloveno stanovisko a zásady Sokolstva, tak aby veřejnost naše seznala, proč Sokolstvo nemísí se do vřavy stranických zápasů. Resoluce upravena a byla odkázána k uveřejnění v čes. denních listech.

Br. starosta upozorňuje na to, že banka žádá, aby bondy Chic. & N. W. R. byly co nejdříve prodány, jelikož opět klesají v ceně a není naděje na jich stoupnutí. Bondy tyto drží banka jako záruku AOS. na půjčku budovy Sok. Slávského. Po výměně náhledů usneseno vyčkat s jich prodejem, až jak se poměry nynější utváří, jelikož přítomně by to znamenalo pro nás značnou ztrátu.

Ku konci br. Vlach podává obsírnou zprávu z II. výpravy na slet do Prahy a odevzdává dar jednoty v Hostivaři, vázu z křišťálového českého skla, jakož i pohlednice s podobou Renaty Tyršové.

Br. náčelník a jednatel vypracují vkusný projev díky a uznání všem jednotlivcům a jednotám za bratrské přijetí našich družstev za jich pobytu ve staré vlasti.

MIMOŘÁDNÁ SCHŮZE DNE 3. ŘÍJNA 1932.

Schůzi předsedal starosta br. Čermák. Přítomni: ses. Štěpánková, Harmáčková, Urbánková, br. Košar, Popelka, Konečný, Rabiňák, Regner a Jelínek.

Br. starosta vysvětluje, že bylo nutno svolati mimořádnou schůzi, jelikož br. jednatel obdržel dopis od First National Bank of Cicero, v němž banka žádá splacení noty, znějící na \$2,455.00 neodkladně do 10. října, neb jinak bude nucena bondy, jimiž nota je zaručena, prodati za každou cenu.

Po přečtení dopisu a vysvětlení jednatele, v jaké situaci Výkonný výbor přítomně se nachází, rozpredena debata, jakým způsobem by bylo možno předejiti citelné ztrátě. Zda nebylo by lépe notu splatiti, aneb bondy za nynější cenu vykoupiti, aby nepřišly do cizích rukou, je-li totiž naděje na jejich vzestup.

Po delším uvažování přijat jednohlasně návrh: uvědomiti banku, že v přítomné době Výkonný výbor nemá jednak prostředků ku splacení noty, která je dostatečně zaručena po vyrovnání difference v ceně pokleslých bondů, jednak nemůže rozhodovati v této záležitosti a vzíti na se zodpovědnost a proto ponechává to ku rozhodnutí příštímu sjezdu AOS.

Tech. předsed. A. O. S.

ZPRÁVA NÁČELNÍKA AOS. O ZÁJEZDU NA IX. SLET V PRAZE.

V družstvu vyslaném na IX. slet do Prahy bylo 28 sester a 40 bratrů, celkem 68 za Americkou Obec Sokolskou; Slováků ze Slov. Tel. Jed. Sokol 38; dohromady tedy 106 cvičících.

O sletě ve zvláštním čísle vystoupilo 81 cvičenců. Úspěch vystoupení byl mimořádný a velkolepý.

Závodů se zúčastnilo 1 družstvo mužů vyššího oddělení a 1 středního oddělení; 4 sestry v závodě o přebor svazu Slovanské Sokolstvo a 1 družstvo žen ve středním oddělení; 2 bratři v závodě atletickém. Výsledky závodů též jsou velmi pěkné, čestné jak pro účastníky, tak i pro naši Obec. Podrobnosti jsou vypsány v mé obšírné zprávě v S. A.

Odevzdal jsem s delegací sester a bratrů za přítomnosti ses. Harmáčkové pozdravné adresy Americké Abce Sokolské starostovi ČOS. Dr. Stan. Bukovskému, Dr. Jindřichu Vaníčkoví, náčelnici ses. Marii Provazníkové a náčelníkovi br. Agathonu Hellerovi. Zúčastnil se v delegaci odevzdání adresy ses. Renatě Tyršové.

Odevzdal jsem za Svaz československého Sokolstva památky na náš zájezd sokolským pracovníkům ČOS.

Zúčastnil jsem se odevzdání vlajek, věnovaných americkými jednotami a jednotlivci jednotám v Československu. Promluvil jsem jako zástupce AOS. v New Yorku, na lodi, v Plzni, v Hostivaři, na Žižkově, v Poděbradech, v Bratislavě, v Praze a příležitostně na Slovensku. Zastupoval jsem AOS. neb Svaz československého Sokolstva kdekoliv bylo třeba.

Vedl jsem nácvik čtyř pro vystoupení o sletě i dozor nad nácvikem družstev závodících a pečoval o cvičence vůbec v každém směru, aby morální i tělesný stav naší čtyř byl skutečně amerického Sokolstva důstojný. Členům naší čtyř osobním zastoupením a laskavostí ČOS. získal jsem mnohé mimořádné výhody. Kdo byl někdy vůdcem podobné výpravy, uzná co znamená míti po řadu týdnů na starosti více než 50 dívek a 50 bratrů, byť i sokolsky vychovaných, co je tu denních starostí a jaká je tu zodpovědnost vůči organizaci, rodičům, za celek i jednotlivce.

Zdravotní stav členů a členek naší čtyř nebyl s počátku nejlepší. Bylo několik vážnějších případů onemocnění, neblaze jsme pocítili i zranění sester na ulici v New Yorku nákladním autem. V Praze téměř všichni jsme trpěli nachlazením a někteří vředovitostí.

Kázeň bylo nutno udržovat pevnou rukou, neboť někteří bratři nebrali si význam cesty na slet dosti vážně. Vyloučiti jsem musil z čtyř jednoho bratra, který jel na vlastní náklad. Naopak uznání mám pro bratry, kteří úzkostlivě se starali o pořádek a pomáhali, kde bylo možné, aby kázeň byla udržena. Pro sestry v četě mám jen slova uznání, neboť v kázni a ve společenském vystupování nelze jim nic vytknouti.

Officiálně zúčastnil jsem se za AOS. se sestrou Harmáčkovou zájezdu k mohyle generála Dr. M. R. Štefánika na Bradle a do Bratislavy. Mimořádně do Píšťan na Slovensku.

Uspořádal jsem pro četou cvičících různé zájezdy: Do českého ráje, Turnov, Jičín, Trosky, Hrubá skála atd., Karlův Týn, Kopaniště, Poděbrady v Čechách, dále Dobšínské a Damenovské jeskyně, Tatry, Lipovský sv. Mikuláš na Slovensku a Rožnov na Moravě.

Hromadně všichni cvičící zúčastnili se tělocvičné akademie a slavnosti na počest Američanů pořádané v Hostivaři, kterážto jednota věnovala naší AOS. jako dar nádhernou vázu a pohostila naši četou. Tělocvičnou akademii Sokola na Žižkově navštívili všichni cvičenci a byli tam skutečně bratrsky uvítáni a pohostěni.

Laskavostí br. Očenáška a Matějovce uspořádán byl třídní rytmický kurs pro naše sestry a bratry v Nymburce, kterého se zúčastnilo 25 sester a 17 bratrů, celkem 42.

Harmonie mezi členy družstev organizace slovenské i české byla výborná, ničím nerušená, tak že jsme vystupovali vždy jako jeden celek. Zajisté je vřoucím přáním každého upřímného Sokola, aby vztahy mezi českým a slovenským Sokolstvem byly ještě více utuženy a aby na příští X. slet jsme jeli z Ameriky jednotně a ucelení, jak by se bylo patřilo i letos na Sokolstvo sdružené ve Svazu Československého Sokolstva v Americe.

Děkuji srdečně br. Bednářovi, náčelníkovi slovenského Sokolstva za veškerou ochotu a spolupráci. V sestřích: Prenerové, Welclové, Dankové a Molnárové i v bratru Švarcovi a Příhodovi našel jsem ochotné spolupracovníky.

Výpravní kanceláři Bašta, Musil a Co. musím vysloviti rovněž plné uznání za pečlivé a vzorné uspořádání výpravy i za ochotu, s jakou nám zástupcové společnosti br. Musil a Weber vyšli vstříc v každém směru při druhé naší výpravě, s kterou jela naše četa cvičenců.

Československá Obec Sokolská dala nám k používání tělocvičnu a letní hřiště k nácviku a poskytla bezplatně všem cvičícím ubytování v Tyršově domě po dobu pobytu v Praze.

Vyslovuji dík všem sestřím i bratrům i sokolským tělesům v Americe i Československu, zejména Československé Obci Sokolské upřímný dík za všechno, co našim cvičícím dobrého prokázali. Americké Obci Sokolské jménem všech cvičenců, kteří na náklad Obce byli vysláni, děkuji za tento dar a věřím, že naši bratři a sestry svojí prací dokáží v budoucnosti, že jsou dobří Sokolové a Sokolice, kteří také využijí pro dobro Sokolstva nadšení, jehož načerpali v Praze na IX. sletě. Nazdar!

Jarka Jelínek, náčelník AOS.

ZÁPIS O SCHŮZI 21. ZÁŘÍ 1932.

Zápis o schůzi technického předsednictva AOS., konané 21. září 1932 v Sokole Havlíček-Tyřš v Chicagu v 8:00 hodin večer.

Přítomní bratři: Rabiňák, Schwartz, Žitný a Stránský; sestry: Koubová a Prenerová; později se dostavily ses. Lejhancová a Šrámková. Přítomna jako host ses. Welclová. Omluven br. Eliášek.

Schůzi vedl náčelník br. Jelínek. Zápis ze schůze minulý přijat.

Župa Severní podává zprávu o činnosti jednot, které zahajují pravidelné cvičení. Na dotaz téže župy ohledně změny závodních pravidel při oddělení začátečníků se odpoví, že pravidla prozatím měněna býti nemohou, ale těžkost výkonů pro toto oddělení bude přiměřená.

Župa Jihozápadní posílá zprávu o zahájení činnosti a župní náčelník br. Maruška slibuje objeti jednoty v župě sdružené a k práci je povzbuditi.

Ses. Lejhancová posílá zprávu za ženy župy Střední a referuje o provedených volbách nového technického předsednictva. Na dotaz, zdali mohou závodit s plným právem dívky, které cvičí s dorostenkami, ale jsou jiného původu než československého, se odpoví, že je to nepřipustné podle našich stanov.

Československá Obec Sokolská v Praze žádá o obrázky sestry Holečkové, která závodila v přeboru žen, a bratra Josefa Šimona, vítěze ve skoku, a to pro sletový památník. Vyhoví se.

Bratr Sazama v New Yorku dotazuje se ohledně závodu dorostu v příštím roce, což mu bude vysvětleno dopisem.

Bratr náčelník podává zprávu o účasti na IX. sletu v Praze, která byla též uveřejněna v Sokole Americkém. Slet župy Pacifické se zdařil i vystoupení v olympijském stadionu. Práce bra. Machovského potkala se s úspěchem.

Slet Svazu československého sokolstva v Chicagu 1933: — Veškeré práce spojené se sletem připravil a na nich pracuje technický výbor Svazu československého sokolstva v Americe. V hrubé kostře je vše připraveno. Pouze jedná se o to, jakým způsobem zjednodušit celou práci, aby nebyla tak komplikovaná při tolika různých tělesech, jimž technické vedení Svazu jest zodpovědné. Dosavadní způsob řízení prací sletových naprosto je nemožný, bude-li touto cestou prováděn, neboť tento způsob je zatěžován nedostatkem volné moci a referováním o postupu práce pěti různým tělesům: Předsednictvu Svazu československého sokolstva, Slovenské Tělocvičné Jednotě Sokol, Americké Obci Sokolské, technickému vedení slovenského Sokola a technickému vedení Americké Obce Sokolské. V neděli 25. září bude schůze, kde se tyto záležitosti vyřeší a oběma organizacím, české i slovenské, podá se přímý návrh na upravení této záležitosti.

Doporučení ohledně společných cvičitelů ponechává se k vyřízení Svazu československého sokolstva v Americe.

Bratru Eliáškovu, který vážně onemocněl, pošle se zdravotní.

Po schůzi podali účastníci zájezdu na IX. slet v Praze své posudky o zájezdu a sletu.

Schůze skončena v 10 hodin.

Betty Prenerová, jednatelka.

Svaz Čs. Sokolstva

SCHŮZE TECH. PŘEDSEDNICTVA 25. ZÁŘÍ 1932 V CHICAGU.

Zápis ze schůze technického předsednictva Svazu Československého Sokolstva v Americe, konané 25. září 1932 o 10. hod. dopoledne.

Přítomni bři. Jelínek a Rabiňák a sestry Danková a Koubová. Omluveni bři. Eliášek a Jakab.

Zápis z minulé schůze schválen. Zpráva o účasti na sletu v Praze vzata na vědomí.

Slet v Chicagu 1933. Přípravy technické jsou na postupu. Pořad závodu byl již stanoven v dubnové schůzi. Návrhy na společná cvičení budou nacvičena a koncem října předvedena před technickým vedením Svazu. Sestavy závodní budou upraveny za součinnosti společných cvičitelů, kteří znají vyspělost cvičenců ve všech župách, a upraveny tak, aby byl závod přístupný všem cvičícím. Jelikož není však možné technickému vedení dle stávajících poměrů a organizace Svazu československého sokolstva v Americe, jak nyní je, vyvinouti náležitou činnost, doporučuje se, aby se zástupcové obou organizací Americké Obce Sokolské i Slovenské Tělocvičné Jednoty Sokol sešli a tyto otázky vyřešili a rovněž aby předsetlové a sletové záležitosti byly po stránce organizační i finanční již nyní vybaveny.

Doporučujeme, aby technické vedení Svazu mělo více plné moci.

Zodpovědnost necht' převeze předsednictvo Svazu, t. j. bři. Zeman, Oslislo, Vlach, Jelínek. Technickou práci sletovou pro obě organizace necht' provádí toto těleso.

Společní cvičitelé, pokud by byli zaměstnáni, necht' jsou honorováni Svazem, to jest: každá organizace přispěje stejným dílem. Společní cvičitelé mohou lépe využití času při návštěvách v městech, kde jsou české jednoty i slovenské sbory. Jedná se o úsporu času i peněz.

Doporučujeme využití zkušeností bratří J. Kosa a F. Příhody, kteří mají mnohaleté zkušenosti a jsou zapracováni do poměrů našich sborů i žup.

Vlasta Koubová, jednatelka.

Župa Severovýchodní

UVEDENÍ NOVÉ TĚL. JED. SOKOL FUEGNER V AZALIA, MICH.

Tělocvičná Jednota Sokol Fuegner, jež byla založena 10. ledna 1932 v Azalia, Mich., byla uvedena do Severovýchodní župy AOS. v neděli 18. září. Vzdor tomu, že jednota existuje pouze několik měsíců, projevila již tolik života a snahy, že vyhlídky do budoucnosti jsou opravdu nejlepší. V okolí je hojně farmářů, většinou krajanů z Moravy, kteří o sokolskou myšlenku mají značný zájem a jejich omladina také. Tím se též vysvětluje, že jednota již má na 50 členů mužů i žen, mezi nimiž jsou někteří i s universitním vzděláním.

Na slavnost uvádění bylo krásné počasí a proto také návštěva přespolních jednot sokolských byla pěkná. Z Clevelandu, sídla župy Severovýchodní přijelo sem sedm velkých aut s cvičenci, které vedli župní místonáčelník br. Frant. Pliska a župní náčelnice ses. V. Lacinová. Z Toledo, Ohio, přijelo na 50 sester a bratří s cvičící mládeží a tuto výpravu vedli bři. náčelník P. Jagoš a starosta M. Botka. Z Detroit, Mich., přibýlo také kolem 50 osob majících v čele bratry náčelníka Ad. Feixe a starostu Ant. Škrámského. Za Michiganský okrsek župy Severovýchodní byli přítomni bři. Adolf Bažant a Jožka Kočiš. Ze sboru slovenského Sokola v Rossford, Ohio, sdruženého v Slov. Těl. Jed. Sokol, přibýla silná delegace cvičenců za vedení bra. náčelníka H. Marcinka a starosty Šajtlavy. Výkonný výbor AOS. zastupovali br. Ferd. Jirsa jako starosta a br. Václav Pěch jako náčelník župy Severovýchodní.

Ve tři hodiny odpoledne nastoupilo členstvo Sokola Fuegner uprostřed, zleva clevelandští a detroitští cvičenci, zprava toledští a rossfordští, kolem nich pak starší členstvo a hosté. Na jevišti vedle hudby byli zástupcové AOS., jednot a starosta Sokola Fuegner br. Frant. Horký, který přítomné uvítal, načež hudba národními hymnami zahájila slavnost.

Slova ujmul se poté župní starosta br. Jirsa. V delší řeči zdůraznil význam Tyršova poslání v této naší nové vlasti mezi našimi lidmi a prohlásil, že má naději, že Sokol Fuegner v Azalii bude zdárně konati své poslání, odevzdal starostovi jednoty velký sokolský diplom a prohlásil jednotu za součástku AOS. Za župu Severovýchodní pronesli pak zdravici místonáčelník Fr. Pliska a náčelnice V. Lacinová; za Sokola Nová Vlast v Clevelandu promluvil br. Jan Chábek, jenž zároveň odevzal nové jed-

notě dárek; za Sokola Moravan v Toledu promluvil místostarosta br. Karel Kočíš a též odevzdal dárek; za Sokola Detroit pronesl zdravici br. Ant. Škrámský; za slovenského Sokola v Rossford br. Šajtlava; za AOS. br. V. Přech v delší řeči promluvil o významu sokolstva nyní i v budoucnosti.

Jediným anglickým řečníkem byl p. John C. Lehr, místopředseda školní rady, který promluvil za okres Monroe. Uchází se o úřad kongresníka za tento distrikt a svou řeč všeobecně překvapil. Nebyla to řeč obyčejných tuctových politikářů, kteří mluví vždy jen ve svém vlastním zájmu. Obdivoval schopnost sokolskou, chválil metodu cvičení a prohlásil, že "A sound mind in a healthy body" jest pravým heslem pro sokolskou mládež. Ve své řeči vzpomnul také chicažského mayora Ant. J. Čermáka, který už po léta je členem Sokola Chicago.

Při tělocvičném programu za doprovodu sokolské hudby z Toleda byla provedena tato čísla: 1. Žáčky Sokola Moravan, počtem 13, cvičení s šátečky, vedl br. Jagoš; 2. žáci téže jednoty počtem 17 provedli prostná, vedl rovněž Jagoš; 3. mladší členové obého pohlaví ze Sokola Moravan zatančili v jedné koloně moravskou besedu jsouce oblečení v nádherné lidové kroje; 4. cvičení na bradlech provedlo župní družstvo mužů pod vedením bra. Plisky a na bradlech o povýšené žerdi župní družstvo žen pod vedením ses. Lacinové; 5. členové Sokola Fugner zacvičili na hrazdě, vedl br. Vojta Jurásek, a současně pak na bradlech na pokos cvičilo členstvo slovenského Sokola Rossford, které vedl br. Marčínek; 6. dorostenky Sokola Moravan provedly prostná, vedl Jagoš; 8. ženy Sokola Moravan předvedly obrazcová prostná s tyčemi, vedla ses. Ouská; 9. prostná z IX. všesokolského sletu provedly ženy župy Severovýchodní, vedla Lacinová, hudební doprovod obstarala Štěpničková.

Devátým číslem byl program skončen. Měli ještě cvičiti sestry a bratři z Detroitu a župní družstvo prostná, leč pro pokročilost času bylo od těchto čísel upuštěno. Nato následovala společná večeře a po 7. hod. rozproudila se všeobecná veselice. Celkem při cvičení vystoupilo 110 osob (mužů, žen, dorostu atd.) a přítomno bylo kolem 600 diváků.

Sokol Fugner děkuje všem za pomoc, aby tento slavný den v jeho historii se zdařil a děkuje také všem za dárky. Jeho členstvo přičiní se i nadále ze všech svých sil, aby pracovalo nejenom pro rozkvět své jednoty, ale také pro dobro celé Americké Obce Sokolské, jejímž je nyní členem. Těší se již na příští slet Svazu čsl. sokolstva ro-

ku 1933 v Chicagu, kdy bude moci po prvé vystoupiti společně s členstvem ostatních jednot z celých Spoj. Států. Nazdar!

Karel Brablec, jednatel.

Župa Západní

VYSTOUPENÍ SOKOLA CLARKSON NA OKRESNÍ VÝSTAVĚ V SCRIBNER, NEBRASKA.

V minulém čísle S. A. bylo oznámeno, že naši cvičenci mají vystoupiti 15. září na výstavě okresu Dodge v Scribner, Neb. Pozvání tamnější obchodní komory, která se nabídl hraditi všechno vydání, bylo přimuto a naši zhostili se svého úkolu se zdarem. O tom svědčí též dopis, který obdržela naše náčelnice ses. Anna Stránská od Scribner Chamber of Commerce. Tento dopis mluví sám za sebe a doufám, že si jej přečtou se zájmem také jiní. Přišel nežádaně, je tedy dvojnásobně cenný.

K vysvětlení uvádím, že Scribner jest městečko asi s 1,100 obyvateli většinou Němci nebo německého původu. Proto jsme byli tím více překvapeni krásným přijetím, jehož se nám tam dostalo. Náš tělocvičný program trval půl druhé hodiny a přihlíželo mu kolem 1,000 lidí; vzdor dlouhému programu všichni diváci byli pozorní a tiší, velice se o vše zajímali a nejvíce se pobavili s našimi žáčky. Na předvedení prostných a jiných čísel podílelo se přes 50 Sokolů. K provedení některých čísel dopravili jsme do Scribner naše nářadí. Nad zdarem tohoto vystoupení jsme hrdi.

Nyní naše Těl. Jed. Sokol Clarkson jest jednou z nejživějších a nejčilejších jednot v župě Západní. Za to ovšem velikou měrou vděčíme ses. Anně Stránské, která jest schopnou pianistkou a doprovází všechna prostná cvičení. Jest také velice dobrou na udržení disciplíny a tak v sokolovně jest udržován dokonalý pořádek. Z davu neposedných děcek vycvičili a zdisciplinovali jsme ukázněná sokolská kaňata v době necelých tří roků. Náš úkol nebyl však lehký, neboť lidé s počátku nehleděli nijak příznivě na naši organizaci říkajíce, že se organizuje "jenom nový spolek", čímž asi chtěli říci: zbytečný spolek. Bylo také mnoho takových, kteří mysli, že se náš Sokol za krátko rozpadne. Zatím však veřejné mínění se změnilo, když obecnstvo shlédlo výsledky naší neúnavné práce pro dobro naší omladiny. Sokolská práce je těžká, ale co pak se dokáže bez těžké práce, houževnatosti a obětavosti?

Nakonec uvádím zde opis onoho anglického dopisu od Chamber of Commerce v Scribner, Neb., datovaný 21. září 1932 a poslaný naší náčelnici ses. Anně Stránské. Dopis zní:

Dear Mrs. Stransky:— The Scribner Chamber of Commerce wishes to extend to you and the good people of Clarkson their most sincere thanks for the part you and the Sokols played in our Fair program which helped to make it such an outstanding success. Your number was the most outstanding and most talked about of all the numbers we had on our program and we feel deeply grateful to you for your assistance and your kind consideration and co-operation. Kindly convey to all members who took part in the program and to those who drove cars to the Scribner Fair our deepest appreciation and if, at any time we can be of any assistance to the people of Clarkson in any way, do not hesitate to call upon us.—Very truly yours, Scribner Chamber of Commerce: E. H. Robertson, Secretary.

Tento dopis nás opravdu potěšil. Kromě toho dostalo se nám pochvaly jak v "Národním Pokroku", vycházejícím v Omaze, tak i v okresních listech anglických. Z toho je tedy vidět, že Sokol Clarkson po stránce propagační se také činí. Zprávu o Tyršově oslavě 18. září napíše ses. Františka Hamsová. Nazdar! J. A. Kučera.

JUBILEJNÍ OSLAVA TYRŠOVA V CLARKSON, NEB.

Sokol Clarkson, Neb., uspořádal oslavu 100. výročí narození Dra. Mir. Tyrše v neděli 18. září v místnosti Opera House a zároveň oslavil třetí výročí svého založení. Br. Nováček, cvičitel župy Západní v Omaze byl požádán, aby k této slavnosti k nám přijel a zároveň aby doprovodil naši četnu cvičenců na výstavu okresu Dodge v Scribner, Neb., kde vystoupili ve čtvrtek 15. září. Jsme hrdí na naše cvičence, kteří již vloni byli požádáni, aby vystoupili na výroční výstavě okresu Stanton; letos byli požádáni z okresu Dodge, zdali by nepřijeli obohatit jejich výstavní program, že všechny výlohy s tím spojené budou pořadatelstvem výstavy zaplacený. Na obou výstavách se vyznamenali. Sestra cvičitelka Lillian Pražáková a br. Tom Drápela se tuží, aby své spolusestry a spolubratry dobře vedli.

Protože toto vystoupení v Scribner předcházelo naší Tyršově slavnosti v Clarkson, napsala jsem o něm vpředu několik slov. Nyní se však musím vrátit k vlastní Tyršově slavnosti.

Prostorná operní síň clarksonská s krásným jevištěm se velice líbila, neboť ji naši snaživí bratři Fr. Nováček, J. A. Kučera a ostatní bři. činovníci upravili a všichni pracovali, aby vše bylo krásné a slavnost vyzněla důstojně. Bratr Karel Novotný zhotovil umělecký předmět vyhlížející jako mohyla, na němž byl nápis a sokolský odznak; nad tím pak velký obraz, podoba Tyršova, byl ovínut nádherným zeleným věncem. Tuto výzdobu zhotovily dovedné ruce našich žen. Věncem se na obraze krásně vyjímal. Přes celé jeviště na jedné straně stály bílé oděné malé Sokolice, na druhé straně velké Sokolice a v pozadí Sokolové; vedle mohly po každé straně stály jako čestná stráž bílé oděné Sokolice, proti obrazu stál br. J. A. Kučera v sokolském kroji z doby Tyršovy máje červenou košili, hnědé spodky, na levém rameni přehozený pláštík z téže látky, na hlavě čapku s perem a lesknoucím se znakem sokolským. Jeho vysoká postava a sokolské držení těla při této čestné strážce vyjímal se velice krásně. V ruce při tom držel nádhernou kyticí z vonných květů.

Tento živý obraz byl připraven za opoňou. A když se opona zvedla a tato scéna se objevila před zraky obecnosti v hledišti, všichni užasli a byli jeho krásou překvapeni. Byl to opravdu živý obraz, na který se nezapomíná. Po zvednutí opony br. Kučera onu kyticí položil k podstavci s Tyršovým obrazem právě tak, jako se kladou květiny na hrob Neznámého vojína. Poté br. Kučera přednesl báseň "Tyršově památce" od F. L. Musila. Přednášel ji s takovým zápalem, jakoby hovořil k živému bratrovi. Proto nebylo divu, že mnohé oko se zarosilo slzami následkem neobyčejného pohnutí.

Po této deklamaci br. Nováček zazpíval s celou družinou národní hymnu americkou a pak obě československé: Kde domov můj a Nad Tatrou sa blýska. Nato opona spadla. Následovalo cvičení na podlaže prostorné síně. Byla provedena rozmanitá tělocvičná čísla. Cvičili jak Sokolové a Sokolice, tak i malí žáci a vše bylo dobře provedeno. Br. Nováček s několika páry bratří a sester zatančil pak ladně českou besedu, což se nám všem velice líbilo. Pak nám na jevišti zazpíval s citem krásnou píseň "Hradčany" a jsa bouřlivým potleskem volán zpět, zapěl ještě jedno žertovné číslo.

Poté byl přednesen životopis Dra. Mir. Tyrše, což učinil starosta jednoty br. Jan Schaffer, jehož slova byla s pozorností vyslechnuta. Br. J. M. Mundil nakonec přečetl paměti, které napsal jako vysloužilý sokolský starosta o naší činnosti v Clarkson; ačkoli jest už stár, jest přece jen stále

horlivým pracovníkem národním, za což mu zdejší občané vzdávají čest.

Náš dramatický odbor pak sehrál veselou jednoaktovku "Sokolská košile". Br. J. A. Kučera a ses. Lillian Chlebounová, dcera našeho stavitele, byli párek milenců, ale její otec (br. Beran) tomu nepřál, avšak s pomocí sestry pana rady (tuto dámu z vyšších kruhů představila zdařile ses. Vodehnalová) vše dobře dopadlo. Zpátečnického pana radu hrál br. Vodehnal, bázelivou komornou, která se bála Sokola v červené košili, představila ses. Pospíšilová.

Br. J. M. Mundil po vyčerpání programu poděkoval všem účinkujícím i návštěvníkům za jejich přízeň, již našemu národnímu Sokolu projevují a tak byla tato krásná pietní slavnost skončena.

Také já jako dopisovatelka děkuji všem a do staré vlasti našim bratřím posílám vzkaz, aby byli na stráž a nedali se zmásti, aby těžce dobytá svoboda našeho národa nebyla vržena do rukou našich katanů... Končím se sokolským nazdar další naší činnosti!
Františka Hamsová, dopis.

Župa Střední

SCHŮZE ŽUPNÍHO VÝBORU 21. ZÁŘÍ 1932.

Zápis čís. 196. o řádné schůzi župy Střední, konané 21. září 1932 v Chicagu za přítomnosti 14 bratří a 11 sester. Při zahájení schůze uvítal br. starosta vrátivší se bratry a sestry ze sletu v Praze s přáním, aby opět své síly práci župní věnovali. Nato přečten zápis ze schůze srpnové a schválen.

Přečten dopis Družiny českosl. legionářů v Chicagu, v němž zvou k oslavě 28. října v divadle Atlantic, při níž mimo jiného programu bude promítán i film "Třetí rota". Usneseno oslavy se zúčastniti a jednoty budou vyzvány novinami k hojně účasti.

Sbor Útulny a Sirotčince pořádá dne 14. října svůj výroční koncert s divadlem, ke kterému zve a posílá současně dvě vstupenky po 50c k odkoupení. Ježto župa nemá práva kupovati vstupenky, vrátí se tyto, ale Sboru bude zaslán dar v obnosu jednoho dollaru.

K dopisu Amer. Nár. Sdružení Čechoslováků v příčině záležitosti Dr. Karla Perglera a v příčině činnosti této organizace usneseno sděliti, že župa v té věci stojí na stanovisku, na jaké se postavila AOS.

Sokol Berwyn v obsáhlém dopise stěžuje si, že členstvo z velké části následkem nezaměstnanosti nemůže platiti příspěvky a

že jednota má již velký obnos na zdrželych příspěvcích mezi členstvem. Žádá, aby se nějakým způsobem vyřešilo, aby dlužníci nemusili býti dle stanov vylučováni a aby jednota nemusila za ně příspěvky Obci odváděti. Usneseno, ježto župa není oprávněna v té věci nějakého závazného usnesení učiniti, postoupiti dopis jednoty berwynské k rozřešení. Do schůze, kde o věci této bude jednáno, mají se dostaviti br. starosta a ses. náměstka.

Zpráva náčelníková. Týž sděluje, že v jednotách se již pilně cvičí; dále že do Manitowoc byl vyslán dle usnesení předešlé schůze a po usnesení V. V. Obce, že táž hraditi bude polovinu měs. nákladu v obnosu \$25.00, br. Jos. Zeman jako cvičitel a že tam na 8. října projektován jest zájezd cvičícího členstva. Vyjelo by se v sobotu ráno od Sokola Chicago. Od pořádání závodů dorostu bylo upuštěno. Dále sděluje, že předešlou neděli byla valná technická schůze, ve které náčelníkem byl zvolen br. Jos. Regner a do techn. předsednictva bři.: Frant. Schwartz, R. Molcar, L. Chlud, F. Suchý, J. Vydra, K. Oselka, O. Polášek, J. Vítek; vedoucím her Old. Kudrnovský a do A. A. Federation bři. F. Holec, R. Molcar a Old. Kudrnovský. Po tomto sdělení děkuje br. Vorel za veškerou spolupráci a podporu, jež mu po dobu jeho náčelnictví byla projevována. Starosta br. Židlický děkuje br. Vorlovi za veškerou jeho snahu a současně vítá nového náčelníka br. Regnera, jehož volba se schvaluje, aby i on dle svých sil ve prospěch župy a pro myšlenku sokolskou pracoval. Br. Regner slibuje, že se tak stane a že se o to ze všech svých sil přičiní. Nato provoláno jemu i br. Vorlovi srdečné nazdar! Usneseno dále, aby automobilistům, kteří vezmou do svých kar do Manitowoc bratry a sestry cvičící, placen byl gasolin.

Ses. náčelnice sděluje, že při volbách zvolena byla náčelníci ses. Velcllová-Kocmoudová a místonáčelníci ses. Lejhancová, což se schvaluje. V dalším praví, že její zpráva po většině shoduje se se zprávou br. náčelníka. Nato br. starosta děkuje ses. Lejhancové za její sokolskou práci za dobu půldruhého roku jako náčelnice a současně pak vítá novou náčelnici a žádá ji, aby i ona tak pracovala a provolává pak oběma sokolské nazdar!

Jednatel žup. vzděl. odboru br. Turek sděluje, že morální výsledek Tyršovy akademie byl velice slušný a také že návštěva byla značná, ač měla býti zejména se strany členstva v krojích mnohem větší. Dále oznamuje, že župní vzděl. odbor usnesl se doporučiti župnímu výboru, aby vypsána byla soutěž na literární práci v češtině a

v angličtině. Usneseno, aby návrh ten předán byl Ústř. vzděl. odboru.

Tím pořad schůze vyčerpán a br. starosta požádal pak účastníky zájezdu na slet do Prahy, by sdělili něco ze svých dojmů. Přihlásil se br. Vlach, který v delší zajímavé řeči sdělil, co vše se mu v Československu a zejména o sletu líbilo, co tam všichni naši účastníci zažili a že to vše nezapomenutelně zůstane v paměti jejich zapsáno. Po skončení poděkoval mu br. starosta za sdělení jeho a provolal mu nazdar!

Dnešní příjem činil \$178.85, vydání pak \$208.88. Nazdar!

Mat. Brichta, jednatel.

Ž u p a J i ž n í

T. J. SOKOL HOUSTON, TEXAS.

Tělocvičná jednota Sokol Houston pořádala v neděli 11. září divadelní představení. Byla to veselohra "Má nejmilejší dívka", jejíž role byly obsazeny vesměs naší sokolskou omladinou. Byla pěkně sehraána, velmi se líbila a i úspěch finanční byl dosti uspokojivým.

Na to v úterý 4. října konala se oslava 100. výročí Tyršových narozenin, jejíž dřívější pořádání bylo pro nahodilé okolnosti odloženo. Leč slavnosti předcházely před 17. zářím články o Tyršovi, psané jednatelem jednoty a uveřejněné ve třech texaských týdenících: Věstníku, Texanu a Českoslováku. Oslava byla velmi zdařilá. Zahájil ji proslovem br. starosta Tom. Hošek a ouverturou sbor houstonských tamburašů. Při následující apothese "Hold Sokolstva Tyršovi" sestry a bratři utvořili malebnou skupinu ve cvičebních úborech s bratrem Toušem, legionářem v šedomodré uniformě 21. pluku. Sl. Věra Fransee hrála tlumeně "Kde domov můj" a "Hej Slované" a br. Fred Čmelka přednesl báseň "Spi, dříměj v srdci zlaté Prahy!" Ostatní část slavnosti byla vyplněna koncertními čísly rodiny Franseeovy na čelo, housle a piano, slavnostním proslovem jednatele jednoty, sborem houstonských tamburašů a zpěvem našeho sokolského kvarteta: Jana Chládky, Johnie Floriána, Fred Čmelky a Tim. Kostomlatského. Sestra Jennie Mae Rulíková přednesla pěknou skladbu na piano a pp. Louis Hanus ml. a Dan. Hubeňák duetta českých písní na klarinet a piano. Skupinu v apotheose tvořili následující sestry a bratři: Vilma Kelnarová, Naomi Kostomlatská, Vlasta a Agnes Hoškova, Jan Chládek, Louis Rulík, Johnie Florián, L. Čmelka, Emil Kelnar, Tim Kosto-

mlatský. Sboru tamburašů, řízenému p. Gjuranovičem, a p. Schroedrovi, srbskému tenoristovi, připadlo vyplnění finale oslavy doprovázené malým občerstvením, pořázeném sestrami a příznivkyněmi naší jednoty. Měli jsme radost, že jsme nezůstali pozadu za druhými osadami v oslavách stého výročí Tyršových narozenin.

S. P. Studničný.

T. J. SOKOL FLORESVILLE, TEXAS.

Předně pěkný sokolský pozdrav celé naší sokolské rodině. A pak něco o činnosti našeho Sokola ve Floresville, Texas, aby si snad někdo nemyslel, že zde nic neděláme.

Na neděli 23. října Sokol Floresville připravuje akademii k oslavě 100. výročí narození Dra. Miroslava Tyrše, zakladatele Sokolstva. Při té příležitosti bude zároveň oslaveno dvouleté trvání naší sokolské jednoty.

Po letošních prázdninách, jež však netrvaly ani celý měsíc, začali jsme cvičiti 11. září. Podle usnesení cvičitelského sboru cvičí se ve středu večer a v neděli odpoledne.

V neděli 4. září naši cvičenci vystoupili pohostinně na bazaru, uspořádaném na výstavním pozemku (Fair Grounds) ve Floresville. Zatančena byla slovenská beseda v krojích, muži i ženy provedli olympijská prostná, muži cvičení na koni, ženy skupinová prostná na koni a posléze muži cvičili na bradlech a provedli různosti. Nakonec byly zazpívány sokolské písně, hymna americká a československé hymny. Jelikož jsme neměli ještě po prázdninách, bylo svoláno jedno cvičení a program byl sestaven nahonem, ale byl přece pestrý a vzbudil pozornost a nadšení i u jinonárodovců. Nazdar! Anita Krejčová, zpravod.

O n á s p r o n á s

Změny adres našich členů. — Každý člen našich sokolských jednot při svém přestěhování a při jakékoli změně adresy nechť tuto změnu oznámí PŘEDEM administraci Sokola Amerického. Při tom napište novou i starou adresu a jméno své jednoty; bez udání staré adresy nelze změnu správně provést. K oznámení stačí korespondenční lístek za 1 cent a tento adresujte: Jarka Košar, 2136 South 61st Court, Cicero, Ill., který jest administrátorem orgánu; neposílejte tedy změny adres redakci S. A. Nečekejte také, že změnu adresy za Vás provádě jednatel Vaší jednoty, neboť to někdy dlouho trvá. Neoznámíte-li změnu

PŘEDEM, bude číslo S. A. na Vaši adresu poslané vráceno poštou nebo pošta nám pošle lístek a v obou případech bude nám počítati 2 centy za tuto službu, kterou dříve prováděla zdarma. Ušetříte nám tedy práce i vydání a sobě nepříjemností, když každou změnu své adresy oznámíte ihned a pokud možno předem!

Orgán pro nové členy. — Noví členové musí býti přihlášení jednatelem každé jednoty. Oznamte jejich adresy výkonnému výboru AOS, ihned, jakmile jsou noví členové přijmuti. Také jména a adresy všech vystoupilých, vyloučených a zemřelých členů bud' tež oznamovány ihned po každé schůzi. Administrace S. A. není vševědoucí a nemůže vědět, komu orgán posílá a komu nikoli, když jí to neoznámíte. Všechna tato oznámení posílejte administrátorovi (který jest zároveň jednatelem výk. výboru AOS.) na adresu: Jarka Košar, 2136 South 61st Court, Cicero, Ill.

64 let Sokolem. — Z těch, kteří v prvním desetiletí pomáhali zakládati sokolské jednoty ve Spoj. Státech, žije ještě několik bratrů, leč pohříchu těžko je hledati. Na jednoho z nich upozornila nedělní "Svornost" v Chicagu 24. července 1932, kdy pod ohlavením "Jeden z našich nejstarších průkopníků" přinesla podobenku a životopis bra. Tomáše Kalaše, jednoho ze zakládajících členů Česko-Amerického Sokola v Chicagu; tato jednota byla založena 5. dubna 1868 a ze zakládajících členů kromě bra. Kalaše žije už jenom br. František Le Gros, usazený nyní v Oak Park, Ill. Bratr Tomáš Kalaš se narodil 6. ledna 1849 v Borové u Plzně, je tedy již přes 83 roků star, přesto však je svěží a čilý tělesně i duševně. Do Chicaga přijel 17. června 1867 a stal se členem První české národní kapely pod dirigentem p. Vilímem, načež byl členem německé kapely. Ze zdravotních příčin však hudby brzy zanechal a věnoval se řezbářství, jemuž se byl v staré vlasti vyučil; od roku 1873 do r. 1893 pracoval u firmy H. Andrews Co. a na světové Kolumbijské výstavě r. 1893 v Chicagu vystavoval své umění v jednom ze stánků této společnosti. Později si koupil farmačku a věnoval se drůbežnictví. Roku 1895 postavil si třípatrový dům čís. 1017 již. Wood ul. o sedmi bytech, jehož správě se věnoval a v němž sám až dosud bydlí. Po 17 let byl též zástupcem ve Sboru Českého Národního hřbitova v Chicagu. Roku 1882 stal se členem lože Palacký čís. 630 I.O.O.F. a roku 1886 byl jedním ze zakládajících členů lože Praha čís. 231 I.O.O.F. Roku 1872 se oženil se sl. Marií Horákovou z Pelhřímova a z jejich soužití vzešlo pět dětí, z nichž však nejstarší dcera zemřela,

kdežto ostatní tři dcery a jeden syn mají již dávno rodiny, ba dva vnuci jsou docela již také ženatí, takže dědeček Kalaš jest už i pradědečkem. Od 12. ledna 1928, kdy mu milující manželka zemřela, jest vdovcem, přes to však bydlí dále sám ve svém starém majetku a v okolí, které kdysi bylo čestější nežli nyní. Letos na jaře Odd Fellows oslavili jeho 50leté členství. Doufáme, že br. Kalaš bude ještě dlouho živ a zdrav a že se dočká ještě dalších jubileí. Nazdar!

Sokolská svépomoc v dnešní těžké době. — Přečtěte si článek s tímto nadpisem v dnešním čísle. Přemýšlejte, jak pomoci těm bratrům a sestrám, kteří pomoci potřebují. A budete-li mít nějaký dobrý nápad, napište o něm do Sokola Amerického. "Čím více hlav, tím více smyslů" praví staré přísloví. Možná, že někteří z našich čtenářů budou moci z vlastní zkušenosti poraditi, co by se dalo udělati i jinde ve prospěch našich nezaměstnaných; v různých místech provádějí se různé podpurné akce, často dosti originelní a účinné, o nichž se však jinde ničeho nedovědí. Pište hned!

Tyršovy oslavy. — K 100. výročí narození Dra. Míra Tyrše přinesly skoro všechny českoamerické pokrokové časopisy nějaké zmínky o životě a působení tohoto našeho velikána. Byly to jednak články zpracované redakcemi podle různých pramenů, jednak články dodané tiskovou kanceláří ministerského presidia v Praze, po př. byly přejmuty z čl. listů. Některé byly i původní. "Věk Rozumu", týdeník čl. svobodomyšlného lidu v Americe, vycházející redakcí V. Minnibergra v Chicagu, přinesl 22. září článek "Život a působení Dra. Miroslava Tyrše" od Dr. Otty Parsche, zedlavatele sokolské župy Podbělohorské. "Věstník Česko-Americké Jednoty", měsíčník redigovaný J. J. Jelínkem v Chicagu, otiskl 15. září článek "Dr. Miroslav Tyrš" od Jarka Košara a pak "Myšlenky z Tyršových prací"; obé převzal z naší brožury "Tyršovo sokolstvo v Americe", což také v poznámce u obou článků uvádí. "Ženské Listy", měsíční orgán Jednoty Českých Dám v Chicagu, jež řídí pí. E. Houkalová, otiskly v zářijovém čísle článek "Paní Renata Tyršová" od Jar. Turka. Denní "Svornost" vydala k 17. září zvláštní číslo. Několik jiných časopisů převzalo články z našeho orgánu. Denní listy referovaly také o Tyršových národních hrách 17. září v Praze. Věnovala tedy česká Amerika Tyršovu jubileu dosti pozornosti.

Věstník Severovýchodní župy. — Často čteme stesky, že není dostatek látky pro sbližování americké mládeže s ideovou

stránkou Sokolstva a československé kultury vůbec. Severovýchodní župa má výborný prostředek, jenž právě slouží tomuto důležitému úkolu. V jich Věstníku nacházíme nejen anglicky psané články o sokolství, nýbrž i dějepisné a životopisné práce. Věstník též slouží k sbližování vzdálených jednot v této župě sdružené, což má za výsledek lepší spolupráci. Mezi nejzajímavějšími pravidelnými rubriky jsou měsíční zprávy župního náčelnictva jak mužského, tak ženského. Doporučujeme tento časopis zvláště vzdělavatelům v jednotách a americké mládeži. Kdyby každá větší župa vydávala svůj vlastní oběžník, "Sokol Americký" by měl lepší příležitost sloužit povšechným otázkám. Adresa: "Věstník", Bedford, Ohio. Výtisk na ukázkou zdarma.

N a š e r o v y

Zasloužilá ochotnice skonala. — Česká Omaha v sobotu 10. září vyprovodila na cestu poslední ses. Emilii Bandhauerovou, zasloužilou ochotnici a členkyni Sokolic Omaha, která na prknech znamenajících svět vystupovala přes půl století, nežli spadla opona i nad jedním jejím vlastním životem. Pohřeb její byl ze sokolského auditoria a byl jedním z největších, jakých v poslední několika letech česká Omaha byla svědkem. Sestra Bandhauerová, rodem Krejčová, zemřela po krátké nemoci v noci 7. září ve svém obydlí čis. 1725 již. 12. ul. ve věku téměř 72 roků. Narodila se 4. října 1859 ve Zbirově u Žebráka v Čechách a do Ameriky se vystěhovala před 57 lety; původně přijela do Clevelandu, ale již 4. července 1879 otcnula se v Omaze, kde zůstala až do své smrti. Hned po svém příjezdu sešla se se sokolskou omladinou organisující dramatický klub a od té doby přes 50 let zůstala věrna bohyni Thalii. Při divadle seznámila se také s br. Frant. W. Bandhauerem, za něhož se provdala 15. srpna 1882 a o němž bylo napsáno, že "byl nejlepším českým hercem jakého nejen Omaha, ale snad celá česká Amerika kdy měla". Bratr Bandhauer zemřel však hned roku 1911. Pokud žil, manželé Bandhauerovi tvořili nepřekonatelnou hereckou dvojici vystupující společně skoro v každé hře, kterou tehdejší ochotníci uvedli na scénu v omažských českých síních; na jevišti vytvořili řadu postav, na které starší divadelní obecenstvo ještě dnes rádo vzpomíná. Po smrti manželově hrála sama s novější ochotnickou generací až do posledka. Stejně horlivě pracovala i v řadách

Jednoty Českých Dám, kde byla členkyní sboru Vlastislava čis. 29; dále byla členkyní Sdružení českých matek a žen a Douglas County Pioneer Association. Nad jejím skolem truchlí jediný syn Emil F. Bandhauer s třemi vnoučaty a čtyři bratři se třemi sestrami. Jejího skonu želí ovšem také celá česká Omaha, která bude jistě dlouho vzpomínati této ušlechtilé ženy. Čest její světlé památce!

Br. Vilém Římek obětí neštěstí. — Sokol Slávský v Ciceru ztratil opět jednoho zasloužilého starého člena. Br. Vilém Římek z čis. 7313 Oakwood v Lyons, Ill., podlehl 26. září zranění, jež mu způsobil neopatrný autoista. Skonal ve věku 77 roků a 8 měsíců. Narodil se v Brně u Čáslavi v Čechách a v Americe žil 45 roků. Vzdor svému značnému stáří byl ještě tělesně i duševně čilý a kde bylo třeba, vždy ochotně přiložil ruky k dílu. Byl též členem řádu Pilsen čis. 1. ČAJ. Kromě žalem zdrcené manželky zanechal sedm dcer, vesměs provdaných, a tři syny, dále 26 vnoučat a 2 pravnoučata. Budiž čest jeho památce!

Br. Josef V. Kašpar zemřel. — Ve čtvrtek 15. září zemřel v omažské nemocnici starý český tamnější osadník br. Josef V. Kašpar, bytem v čis. 3705 Q ul., doživ se 61 roků. Narodil se 10. června 1871 v Malém Řetově u Ústí nad Orlicí na Chrudimsku, do Ameriky přijel jako malý hoch a před 48 lety se usadil v Omaze. Svě doby byl činným v řadách Sokola Tyrš, který před několika lety se spojil s T. J. Sokol Omaha. Jeden čas vlastnil také hostinec v známé Metzově síni na jižní 13. ul., který byl shromáždštěm omažských krajanů. Pro nově přijetě krajany při hledání zaměstnání a i jinak vykonal velice mnoho. Zanechal dva syny, provdanou dceru, sestru a tři vnoučata. Pokoj buď jeho popelu!

Br. Václav Příbyl v Omaze zemřel. — Z Omahy došla další smutná zpráva o skonu bra. Václava Příbyla, starého novinářského pracovníka, který posledně působil jako obchodní jednatel omažského týdeníku "Národní Pokrok". Br. Příbyl skonal v pátek 2. září ve svém obydlí čis. 1922 již. 17. ul. po vážné chorobě na žaludeční neduh ve věku 68 roků. Narodil se 14. července 1864 v Běronicích u Králova Městce na Jičínsku v Čechách, po čtyřletém studiu na královéhradeckém gymnasiu dal se dobrovolně na vojnu a vrátiv se po 3leté službě do civilu, koncem srpna 1886 přijel do Ameriky, a to do Omahy. Nato nějaký čas pracoval na farmě v okresu Saline v Nebraska, roku 1890 se oženil se sl. Marií Kotmelovou a usadil se v Crete, Neb., odkud se však brzy přestěhoval opět do

Omaha, kde již zůstal. Roku 1894 začal pracovat u "Pokroku Západu" jako sazeč a jednatel, načež byl poslán na obchodní cesty. Když v listopadu 1915 začal vycházeti "Denní Pokrok", vypomáhal i v redakci a osvědčil se jako zpravodaj; po zániku Pokroku roku 1920 pracoval po nějakou dobu jako místní zpravodaj a jednatel chicažského Hlasatele; po založení "Národního Pokroku" br. Frant. J. Říhou roku 1921 stal se jeho oznamkovým jednatelem a v této práci setrval až do svého onemocnění dva měsíce před smrtí. Po smrti první choti 1928 oženil se roku 1931 po druhé a kromě této manželky zanechal dva syny a tři dcery jakož i vnoučata. Byl dlouholetým členem Sokola Omaha, řádu Slovan č. 78 ZČBJ. a lože Jan Hus č. 5 K. of P. Budiž mu čestná paměť!

Starosta župy Střední skonl náhle. — Smutná zpráva roznesla se v neděli 9. října Chicagem. Byla to zpráva o náhlém skonu bratra Jana Židlického, starosty župy Střední, bytem v čís. 2612 S. Lawndale ave., který toho dne ve 4 hod. zrána byl zkosen zákeřnou srdeční chorobou ve věku 61 roku. Župa Střední vyzvala jednoty k účasti na pohřbu, který byl ve středu 12. října ze Sokola Havlíček-Tyrš, jehož byl zesnulý členem; tělesné pozůstatky byly zpopelněny v krematoriu na Čes. Nár. hřbitově. Účast na pohřbu byla velká, a to jak Sokolů v kroji, tak i v občanském oděvu. Zprávy o náhlé smrti bra. Židlického povšimnuli si také v jiných osadách a tak pozůstalé rodině dostalo se kromě osobních i písemných a telegrafických projevů soustrasti z jiných měst. Zesnulý se narodil před 61 lety v Tismicích u Čes. Brodu a v Americe žil 21 rok. Původně vyučil se brašnárství, ale několikrát věnoval se v Chicagu obchodu a po několika let vedl také restaurant, v němž bylo středisko hlavně sportovců a herců, neboť jak on, tak i jeho choť a dceruška byli činní v ochotnických kruzích, kdežto syn věnoval se více tělocviku a sportu. Záhy po příjezdu do Chicaga stal se členem Sokola Havlíček-Tyrš, kde pracoval po 19 let v různých funkcích, mnoho let byl členem ředitelstva budovy, v roce 1929 byl místostarostou, zastupoval jednotu v župě Střední atd. Letos byl také zvolen starostou župy Střední. Za světové války v revolučním hnutí zastupoval Sokola při různých podnicích. Kromě Sokola byl také členem lože Komenský IOOF. Byl to člověk mírné povahy, klidný, rozšafný, laskavý a proto všeobecně oblíbený. Zanechal manželku Matildu, dceru Boženu provdanou Janoušovou a syna Oldřicha, jakož i jednoho vnuka. Chicažské české listy přinesly sympaticky psané zprávy o zesnulém

oceňující jeho nezištnou a nenáročnou práci v životě sokolském a národním. Čest budiž jeho památce!

Z naší činnosti

Sokol Tyrš v Cleveland, Ohio, uspořádal v sobotu 17. září "Tyršovu tryznu" na oslavu 100. výročí Tyršova narození, a to ve své budově na vých. 131. ulici. K slavnosti byla pozvána celá veřejnost. O Tyršovi promluvil: br. Fred Holub, župní vzdělavatel; br. Dr. B. Kalda, místní čl. konsul; br. Ferd. Jirsa, starosta župy Severovýchodní. Obřadníkem byl starosta jednoty br. Leo Všečka. O zájezdu na letošní všesokolský slet v Praze promluvil br. Václav Přech, náčelník župy Severovýchodní. K zpestření programu přispěl pěvecký odbor Sokola Tyrš, načež měl zpěvní solo br. Jan Procházka, jenž poté s bratrem Václavem Procházkou zapěl ještě dueto; zpěvným duetem přispěli též br. Frant. Pliska a ses. Kratochvílová. Posléze náčelník jednoty br. Frant. Krátký promluvil o svých dojmech ze zájezdu na letošní slet v Praze, načež slavnost zakončil br. Pliska zapěním několika lidových písní.

Sokol Čech-Havlíček v Cleveland, O., uvítal své členy, vrátivší se z IX. sletu všesokolského v Praze, na přátelském večírku v sobotu 24. září. Tento večírek měl vlastně býti již 17. září, byl však odložen proto, že na ten den byla položena Tyršova oslava Sokola Tyrš.

Sokol Blesk v Baltimore, Md., měl první taneční zábavu letošní sezony v neděli 25. září. Uspořádal ji zábavní výbor cvičitelského sboru. Vstup byl volný. Hudební a divadelní sezona byla zahájena v neděli 2. října dvěma koncerty hudební kapely Bohumíra Kryla z Chicaga, jehož 40členná kapela provedla jeden koncert odpoledne a druhý večer, oba v sokolovně. Na neděli 23. října připravuje se velká oslava 100. výročí narození Dra. Mir. Tyrše; na programu mimo jiné bude cvičení a po společné večeri bude sehráno divadlo, jež bylo pro tento slavný den zvláště v Československu vybráno.

Sokol Nová Vlast v Cleveland, O., připravil 10. září přátelský večírek na uvítanou svých členů, kteří se vrátili z IX. sletu všesokolského v Praze.

Sokol Omaha, Neb., zahájí letošní divadelní sezonu v neděli 23. října, kdy na scénu uvede trojaktovou veselou operetku "Rézinka od pěchoty" od Rich. Branalda pod řízením bra. Lad. T. Kadlece.

Sokolice Omaha, Neb., připravují na sobotu 29. října velký "bál z nouze", který bude v sokolském auditoriu na 13. a Martha ul. při Hovorkově hudbě.

Sokol Chicago v Chicagu, Ill., uspořádal v neděli 9. října večer ve své síni 2345 již. Kedzie ave. divadlo "Jaro v podzámčí" (Jaro lásky) na počest svého člena Ant. J. Čermáka, mayora města Chicaga; výtěžek připadl hudebnímu odboru jednoty. Připravuje se společná schůze bratří a sester. Dramatický odbor připravuje dále cyklus her pod řízením bra. L. Dvořáka.

Sokol Fugner-Tyrš, South Omaha, Neb., položil svou oslavu 100. výročí narození Dra. Mir. Tyrše na 14. října. Mimo proslov bylo na programu několik písní, které zapěly dívky, načež bylo sehráno divadlo. Předtím cvičenci Sokola Fugner-Tyrš a Sokolic Libuše uspořádal 24. září společně svou první zábavu v nové sezoně, a to v Národní síni na 21. a Q ulicích.

Sokol Žižka v Dallas, Texas, sehrál v neděli 25. září ve své sokolovně čís. 3700 Carl ul. "Klepny z našeho domu", veselo-hru ze starých zlatých časů o 3 jednáních. Jeho dramatický odbor provedl pak tuto hru znovu 2. října v Kaufman, Tex., u příležitosti oslavy 20. výročí založení řádu Jan Rosický čís. 110. SPJST. a rolnického spolku Nový Domov čís. 98. RVOS.

Sokol Slovanská Lípa v St. Louis, Mo., uspořádá první divadelní představení v nové sezoně v neděli 16. října; pod řízením bra. M. Wimra bude sehrána hra "Ach, ta láska!" Omladina sdružená v Sokol Cubs měla benefiční taneční zábavu 8. října. Poslední výlet jednoty přinesl čistého \$64.06, což se zdá sice málo, ale v uvážení, že v dnešní době jinde nevydělají třeba ani tolik, je to dosti! Pěvecký odbor Hlahol získal opět několik dobrých hlasů a připravuje se, aby Tyršova jubilejní oslava vyzněla důstojně; zato ženský odbor pěvecký není ještě v činnosti a proto v říjnovém čísle domácího orgánu "Sokolský věstník" jsou sestry ze ženského odboru Vlasta vyzývány, aby pěvecký odbor zorganizovaly. Na sobotu 29. října připravují se velké "Hallowe'en party" v sokolském táboře u Kimmswick, Mo., a členové jsou zváni, aby přijeli s celými rodinami; začátek bude v 8:30 hod. večer, bude dobrá hudba, dobrá jídla a dobrá zábava při vstupném pouhých 25 centů za osobu.

Sokol Blesk v Baltimore, Md., oslaví v neděli 23. října 60 let svého trvání. Jednota byla založena 6. července 1872.

Co dělají jiní

Slovenská Tělocvičná Jednota Sokol v Perth Amboy, N. J., s níž naše AOS. tvoří Svaz čl. sokolstva v Americe, kromě tělesné a mravní výchovy sokolské poskytuje svým členům také úmrtní a životní pojištění. V přítomné krizi však mezi členstvem jejich sborů je mnoho nezaměstnaných, kteří nemohou pravidelně přispěvky platit a tak hrozilo jim suspendování a vyloučení, což by mělo za následek ztrátu všeho, co dosud na své pojištění zaplatili. Hlavní úřad STJS. vyšel však nezaměstnaným a nemajetným členům velice vstřícně. Jako všechny slovenské podpůrné organizace i STJS. má také "fond chudobných", z něhož se poskytovaly mimořádné podpory potřebným členům. Členstvo však nikdy na tento fond nehřešilo a tak se stalo, že nebyl nikdy vyčerpán, naopak vzrostl tak, že nyní jest v něm kolem \$25,000. Proto hlavní úřadovna přišla s návrhem, aby tohoto fondu bylo nyní použito k uhrazení příspěvků za ty členy, kteří následkem nezaměstnanosti nemohou platit. Návrh už byl rozeslán po všech sborech (jednotách), jak "Slovenský Sokol" 30. září oznámil.

Sbor Děd. Amer. Sokolic v New Yorku oslavil 8. října 40 let svého trvání. Slavnost se konala v síni budovy Děd. Amer. Sokola, 525 vých. 72. ul., za účasti členstva ostatních sborů Jednoty D.A.S. První sbor této Jednoty vešel v život jako "Dělnický tělocvičný sbor" 21. března 1892 v New Yorku a ten také letos na jaře oslavil již své 40letí. K založení ústřední Jednoty D.A.S. došlo 9. dubna 1899 a ta přítomně sdružuje 13 sborů mužských i ženských, jež mají celkem kolem 800 členů.

Okres Děd. Těl. Jednot čl. v Clevelandu uspořádal po svém veřejném cvičení 4. července ve svém táboře u Auburn, Ohio, letní cvičitelský kurs, jehož se zúčastnilo na 50 cvičitelů. Mimo členy clevelandských DTJ. byli to 4 členové DTJ. Rovnost z Chicaga, 2 členové FDTJ. ze St. Louisu, 1 člen německé DTJ. a 15 členů Dělnického Amerického Sokola z východu. Školu řídil místonáčelník okresu Ed. Čáka. Přednášeli: J. Martínek, C. Marx, R. Koloušek, Fr. Mottl, M. Peterková, C. Peterka a A. Černá. Théma přednášek: Co požadujeme od cvičitele; Disciplína v tělocvičně; Tělocvik ženský a dětský; Historie DTJ. a vlastnosti masové tělesné výchovy.

Naše propagace

Český den na výroční výstavě okresu Saline v Crete, Neb., se vydařil. Krajanům byl vyhrazen první den výstavy, t. j. středa 14. září. Měli vyplnit program odpoledne i večer. Odpoledne byl závod mezi českými kapelami z celého okresu, při němž zvítězila Syslova kapela z Crete. Večerní program byl zahájen v 7 hod. členy Sokola Crete, Brush Creek a Wilber, kteří zatančili český národní tanec besedu; tančily čtyři kolony o závod, první místo dobyla kolona starších z Crete. Následoval tělocvičný program pod vedením bra. Frant. Nováčka společného cvičitele župy Západní a místního cvičitele bra. Viktora Nesporého. Program zahájilo žactvo místní jednoty zapěním americké hymny a českých písní, pak byla prostrná žákyň s větrničky a prostrná žáků s činkami, taneček žákyň na píseň "Měla jsem milého parukáře", cvičení Sokolic na bradlech, společná prostrná mužů a žen, rytmické cvičení žákyň "Hra na koníčky" a posledním (osmým na počet) číslem bylo cvičení mužů na hrazdě. Na cvičení podílelo se také 5 Sokolic z Omahy, které v autu přivezl župní náčelník br. Frant. Kopecký. Obecenstva dostavilo se hojně a program byl všemi sledován se zřejmým zájmem, takže naši cvičenci vykonali zde pěkný kus propagační práce pro sokolství. Aranžérem českého dne byl br. B. Klásek z Wilber, okresní klerk, který všude pomáhal a se svou chotí také vypo-máhal při hudebních doprovodech.

Sokol Clarkson, Neb., zhostil se se zdarma úkolu, kterým byl pověřen pořadatelstvem výstavy okresu Dodge v Scribner, Neb., aby totiž 15. září v rámci výstavního programu předvedl sokolská cvičení. Vystoupilo přes 50 cvičenců, kteří si přivezli i své nářadí, a s nimi jelo přes 20 dalších členů. O tom viz zvláštní zprávu v oddělení dopisovatelském. Clarksonska jednotka je letos teprve tři roky stará, ale přesto má se k světu. Vloni její cvičenci byli pozváni na český den při výstavě okresu Stanton v městečku Stanton, Neb., kde také vystoupili s úspěchem. Okresní anglické listy píší pochvalně o clarksonském Sokolu a zejména jeho činnosti všimá si clarksonský týdeník "The Colfax County Press", který v čísle z 22. září má docela tři různé zprávy o této jednotě, a to o vystoupení cvičenců v Scribner 15. září, o Tyršově oslavě 18. září a o plánu provést program z 18. září v síni Sokola v Prague, Neb., v sobotu 1. října.

O IX. sletu všesokolském Američanům vyprávěly 30. září v Omaze ses. J. F. Ptá-

ková a její dcerušky Eliška a Květa, jež se krátce předtím navrátily z ČSR. Kromě sletu vyprávěly o svých dojmech z ČSR., již procestovaly od Šumavy k Tatrám. Bylo to v první podzimní schůzi Folk Arts Society, společnosti pro lidové umění, která se konala v knihovně Social Settlementu na počest ses. J. F. Ptákové.

Anglické denní listy v Toledo, O., všimají si pilně událostí mezi jinonárodovci a zejména mezi tělocvičnými organizacemi sokolskými. Tak po veřejném cvičení našeho Sokola Moravan, jež bylo 4. září, přinesly několik pěkných obrázků. Na to po oslavě 25letého trvání místního polského Sokola, jež byla 11. září za účasti českého Sokola Moravan a slovenského Sokola z Rossford, Ohio, přinesly opět zprávy o této slavnosti a vyzdvihly též účast čsl. sokolstva, neboť borci českého i slovenského Sokola na této polské slavnosti také cvičili. Sokol Moravan těší se vůbec přízní americké veřejnosti v Toledo, o čemž svědčí, že každou chvíli je žádán, aby přispěl k nějakému programu svým vystoupením; tak 10. srpna cvičil na požádání v Collins parku, 17. srpna pro American Legion v Azalia, Mich., a 11. září o slavnosti Polského Sokola; nato 18. září podílel se na slavnosti uvedení nové jednoty Sokol Fugner v Azalia, Mich., do svazku Severovýchodní župy AOS.

Naše Amerika

"Who's Who in America", známá ročenka přinášející seznam vynikajících osob ze všech oborů, přináší letos také životopisná data o české lékařce Dr. Olze Šťastné, která přítomně působí v Omaze. Uvádí o ní, že se narodila ve Wilber, Neb., jako dcera manželů Jana a Terezie Sadílkových, že titul M. D. nabyla na universitě státu Nebrasky a že byla vyznamenána francouzskou záslužnou medailí a záslužným křížem sv. Jiřího od vlády řecké. Celkem jest o ní napsáno 23 řádek. Z Omahy tato ročenka uvádí 101 osobu, leč o některých jsou v ní jen dvě nebo tři řádky. K tomu podotýkáme, že Dr. Olga Šťastná po skončení světové války působila asi dvě léta také v Československu ve službách Amerického Červeného kříže. Její otec J. F. Sadílek ve Wilber, Neb., byl členem tamnějšího Sokola hned od založení a v několika měsících dovrší již 81. rok věku svého; ačkoli již před 10 lety přišel o jednu nohu a nyní mu i zrak a sluch vypovídají službu, je přece jen ještě čilý a občas napíše něco ze svých bohatých vzpomínek a zkušeností,

L i t e r a t u r a

hlavně do omažského "Hospodáře". Redaktor t. l. navštívil bra. Sadílka 5. října t. r. v průvodu Dra. Josefa Šimečka ze Swanton, Neb., který ve svém mládí po 13 let byl cvičitelem wilberského Sokola; oba starší manželé (ses. Sadílková je 75 let) byli návštěvou velice potěšeni a redaktor S. A. také, neboť od roku 1921, kdy s br. Sadílkem jel na návštěvu do staré vlasti, tohoto neviděl. Za zmínku ještě stojí, že br. Sadílek řeční na pohřbech a že za svého života rozloučil se již s více nežli 1,300 zesnulými krajany, takže v tom oboru patří mu rekord v okrese Saline, ne-li docela v celé Nebrasce. Přejeme mu, aby ještě dlouho pobyl mezi námi!

Třetí výroční koláčkový den uspořádali v sobotu 1. října krajané v Montgomery, Minn. Byla přitom velká paráda a celodenní program, při němž promluvili také uchazeči o úřad guvernéra státu Minnesoty. Všichni návštěvníci byli častováni českými koláčky, jimiž krajané mezi jinonárodovci prosluli.

Československý den v Texasu bude letos opět v rámci státní zemědělské výstavy 16. října v Dallas péčí Americko-československého sdružení, jehož předsedou jest právník Jan G. Bubák. Dosud byly tyto dni české, letošní bude již československý. S těmito dny započalo se původně před několika lety při výroční bavlnářské výstavě ve Waco, Tex., nyní již po několik let jsou vždy u příležitosti státní zemědělské výstavy v Dallas, Tex.

První stálé české cestovní loutkové divadlo Ant. Halousky z Omahy koná dobrou práci po českých osadách mezi naší omladinou i mezi dospělými. Po prvních dvou podzimních představeních 17. září v Ord, Neb., a 18. září v Burwell, Neb., zajel p. Halouska do Minnesoty, kde měl ujednáno pět představení, a to v české osadě Meadowlands 24. září české a 25. září anglické, v St. Paul pod záštitou Sokola bylo pak 1. října české představení a v sousedním Hopkins 2. října české a 3. října anglické. V St. Paulu bylo představení v síni ČSPS. na záp. 7. ul. a Western ave., v Hopkins v Junior High School auditorium. Provedeno bylo "Posvícení v Hudlicích". Pan Halouska v posledních dvou letech procestoval se svým divadélkem Jižní Dakotu, Iowu a Nebrasku a všude si přáli, by k nim opět brzy zavítal. Kde je možno, měly by si naše sokolské jednoty opatřit samy loutkové divadlo pro mládež.

Čeština na vyšších školách v Texasu je na postupu a také počet studentů češtiny na státní universitě v Austin, Tex., vzrůstá. Tohoto příkladu měli by následovati také krajané v jiných státech.

"Amerika se učí." Napsal Dr. Eduard Míček, profesor slovanských jazyků na universitě austinské v Texasu. Vydalo Jandovo nakladatelství Sfinx v Praze. Vytiskla knihtiskárna Impresa v Praze. Stran 186. Cena \$1.00. Vyšlo jako 35. svazek "Školy vševědné", již rediguje univerzitní profesor Dr. Ot. Kádner, jemuž také autor jakožto svému učiteli tuto knihu připsal. Po autorově předmluvě kniha obsahuje 20 zajímavých kapitol, jejichž tituly jsou: Američanka; Američan; Problémy manželství v Americe; Mizení rodinného života ve Spoj. Státech; Amerikanisace; Péče o zdraví americké mládeže; Vysokoškolské vzdělání žen v Americe; Výchova a sociální postavení Indiánů v Spoj. Státech; Sociální probuzení a výchova amerických černochů; Kulturní zájmy amerického venkova; Problémy venkovských škol ve Spoj. Státech; Americká musea vzdělávacími středisky; Chautauqua; Extenze předních universit ve Spoj. Státech; Vyučování dějepisu na školách amerických; Pedagogická škola Texaské státní university; Letní škola Texaské státní university; Matice vyššího vzdělání pro české studenty v Americe; Vliv veřejné výchovy na národní vývoj Spoj. Států. V každé z těchto kapitol jest několik samostatných statí a v zhuštěné formě je podáno vše nejdůležitější. Kniha skutečně informuje čtenáře a i ti, kteří jsou již v Americe po léta, paleznou v ní mnoho, o čem ještě jistě nevěděli, protože neměli kdy tyto informace shledávat. Bylo by si jen přáti, aby kniha byla brzy rozprodána, tak aby autor mohl přikročit k druhému rozšířenému vydání. Čistý výtěžek z prodeje této knihy připadne klubu Čechie na státní universitě texaské, který sdružuje tamnější české studenty již od roku 1909. Doporučujeme tuto knihu všem našim čtenářům, zejména pak vzdělavatelům; jednoty měly by objednat po výtisku do svých knihoven. Stačí poslati jeden dollar na adresu: Czech Club, University Station, Austin, Texas. Podotýkáme ještě, že kniha je svázaná v plátně, je tedy poměrně levná.

Uznání naší publikaci "Tyršovo sokolstvo v Americe" dostalo se zde i v staré vlasti. Je doporučována jako stručná a přitom zevrubná příručka dějin sokolstva v Americe, jež zároveň poučuje o sokolství a tělesné výchově. Tuto brožuru měl by mít každý člen Sokola, zejména pak bři. činovníci, neboť dosud lepší příručky zde nemáme. Stojí pouze 25c. Žádejte u čes. knihkupců neb objednejte od American Sokol Union, 2136 S. 61st Ct., Cicero, Ill.